

ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥΕΜΠΛΑ ΠΑΝΑΜΑ PLAN PUEBLA PANAMA

Η προσούρα αυτή αποτελεί μια εκπαιδευτική πηγή που έχει σκοπό να βοηθήσει στη συλλογική κινητοποίηση των ανθρώπων ενάντια στο τεραστίων διαστάσεων σχέδιο βιομηχανικής ανάπτυξης που εκτείνεται στο Νότιο Μεξικό και τη Κεντρική Αμερική, το Σχέδιο Πουέμπλα Παναμά (PPP).

Περιλαμβάνει 18 μικρά άρθρα από οργανώσεις 5 χωρών, στα οποία εξετάζονται οι κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του σχεδίου, καθώς και λαϊκές εναλλακτικές του.

Στη δημιουργία της συμμετείχαν οι οργανώσεις:

Action for Social and Ecological Justice / Action for Community and Ecology in the Region of Central America (ASEJ/ACERCA)
Committee in Solidarity with the People of El Salvador (CISPES)
Committee of Indigenous Solidarity (CIS)

Ecumenical Program on Central America and the Caribbean (EPICA)
Global Exchange

International Development Exchange (IDEX)

Network in Solidarity with the People of Guatemala (NISGUA)

Nicaragua Network (NicaNet)

Upper West Side – Tipitapa Sister City Project

**Η μάχη για το μέλλον
του Νοτίου Μεξικού και
της Κεντρικής Αμερικής**

Η μετάφραση στην ελληνική γλώσσα έγινε
από το αγγλικό κείμενο που βρίσκεται στη σελίδα
<http://www.acerca.org>
από τον Δημήτρη & τον Στέργιο
και μπορεί να βρεθεί στη σελίδα του Βραχόκηπου
<http://vrahokipos.stedana.gr>

Για επικοινωνία:
Τ.Θ. 85
81100
Μυτιλήνη
e-mail: vrahokipos@riseup.net

ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥΕΜΠΛΑ ΠΑΝΑΜΑ PLAN PUEBLA PANAMA

**Η μάχη για το μέλλον του Νοτίου Μεξικού
και της Κεντρικής Αμερικής**

Μιά συλλογή άρθρων από το
Δίκτυο Ενάντια στο Σχέδιο Πουέμπλα Παναμά
Network Opposed to the Plan Puebla Panama (NoPPP)

Πρόλογος

Αυτή η μπροσούρα έχει σκοπό να αποτελέσει μία επιμορφωτική πηγή που θα βοηθήσει στην κινητοποίηση κόσμου στις ΗΠΑ και τον Καναδά ενάντια σε ένα τεραστίων διαστάσεων βιομηχανικό σχέδιο ανάπτυξης που απλώνεται σε όλο το νότιο Μεξικό και την Κεντρική Αμερική - το Σχέδιο Πουέμπλα Παναμά, ή αλλιώς PPP. Η οργάνωση ενάντια στο PPP εδώ στο Βορρά είναι μια σημαντική πρόκληση - τα ζητήματα είναι πολύπλοκα, το όνομα του σχεδίου είναι ένας γλωσσοδέτης, και ενώ ακούγεται να επηρεάζει μόνο τον Παναμά, στην πραγματικότητα το PPP απλώνεται σε περισσότερες από οκτώ χώρες και έχει επιπτώσεις σε πάνω από 64 εκατομμύρια ανθρώπους.

Επιπλέον, οι κύριοι υποστηρικτές αυτού του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της μεξικανικής κυβέρνησης και της Inter-American Development Bank (IDB) το έχουν κάνει "πράσινο" με politically-correct όρους όπως "βιώσιμη ανάπτυξη" και "πολιτιστική διατήρηση" συγκαλύπτοντας έτσι τα κίνητρα των εταιριών. Παράλληλα είναι υποχρεωμένοι να αποκαλύπτουν πάρα πολύ λίγα για τις λεπτομέρειες του σχεδίου, καθιστώντας πολύ δύσκολη την εύρεση εξακριβωμένων πληροφοριών για το πλήθος των διαφορετικών προγραμμάτων που περιλαμβάνει.

Όταν αρχίσαμε να δουλεύουμε σε αυτό το πρόγραμμα, ζητήσαμε από ένα πλήθος οργανώσεων της Μεσοαμερικάνικης περιοχής και των ΗΠΑ να υποβάλουν σύντομα άρθρα για σχετικά ζητήματα. Καταλήξαμε με περίπου 35 μεγάλα άρθρα από 6 χώρες - πολλά από τα οποία ήταν δυστυχώς υπερβολικά μεγάλα, πολύ θεωρητικά ή πάρα πολύ σύνθετα για μια μικρή μπροσούρα. Ελπίζουμε να τα τοποθετήσουμε σύντομα στον ιστοχώρο της Action for Community and Ecology in the Regions of Central America (ACERCA) (www.acerca.org). Ευχαριστούμε ειλικρινά όλες τις οργανώσεις και τους συγγραφείς για τις προσπάθειές τους.

Τον Ιούλιο του 2002, πάνω από 1000 άνθρωποι εκπροσωπώντας περισσότερες από 350 ομάδες συναντήθηκαν στη Μανάγκουα της Νικαράγουας στο 3ο Μεσοαμερικάνικο Φόρουμ Ενάντια στο PPP (III Mesoamerican Forum against the Plan Puebla Panama). Διακήρυξαν μια συνολική απόρριψη του PPP, της Free Trade Area of the Americas (FTAA), και όλων των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου, λαμβάνοντας υπόψη τις ιστορικές ανισότητες τις οποίες αυτά τα σχέδια θα διαιωνίσουν σε όλο το ημισφαίριο. Κάλεσαν σε μελλοντικές δράσεις ενάντια στο PPP και ζήτησαν την πίεση της διεθνούς αλληλεγγύης σε ιδρύματα που υποστηρίζουν το σχέδιο, ειδικά την IDB, που αποτελεί το συντονιστικό και σχεδιαστικό τμήμα των επενδύσεων.

Αυτή η μπροσούρα προσθέτει τη δική μας φωνή στην αυξανόμενη αντίσταση ενάντια σε αυτό το σχέδιο. Η US-Canada PPP Coalition θα οργανώσει δράσεις στην Βόρεια Αμερική, οι οποίες σε συνδυασμό με τους συμμάχους μας στην Μεσοαμερική έχουν σαν σκοπό να σταματήσουν την εφαρμογή του PPP και να προωθήσουν πιο δίκαιες, τοπικά σχεδιασμένες και οικολογικές μορφές κοινοτικής ανάπτυξης.

Δίκτυο Ενάντια στο Σχέδιο Πουέμπλα Παναμά
Network Opposed to the Plan Puebla Panama, NoPPP

Χάρτες των προγραμμάτων του PPP

<http://www.laneta.apc.org/oaxaca/megaproyecto/mapaschicos/Mcuadro1/mapasc1.html>
<http://www.laneta.apc.org/oaxaca/megaproyecto/mapaschicos/inicioma/mapa01.html>
<http://www.laneta.apc.org/oaxaca/megaproyecto/mapaschicos/Mcuadro2/mapasc2.html>
<http://www.laneta.apc.org/oaxaca/megaproyecto/mapaschicos/Mcuadro3/Mapasc3.html>
<http://www.ciepac.org/images/maps/siepac.gif>
http://www.geocities.com/investigacion_rural/ppp/PNUMA_CBm.jpg

Οργανισμοί και δίκτυα στην περιοχή του PPP

<http://www.mesoamericaresiste.org/>
<http://barreda@laneta.apc.org/nuevaneta/Index3.shtml>
<http://www.rmalc.org.mx/>
<http://chiapas.indymedia.org/>
<http://www.ciepac.org/ppp.htm>
<http://www.nodo50.org/pchiapas/ppp.htm>
<http://vsppp.8m.com>
<http://usuarios.lycos.es/xelaju/xela.htm>
<http://www.foromanagua.com.ni/>

Ιστοσελίδες στις ΗΠΑ & τον Καναδά

<http://www.acerca.org>
<http://www.alternatives.ca/>
<http://www.americaspolicy.org/index.html>
<http://www.americas.org/>
<http://www.bicusa.org/lac/PPP.htm>
<http://www.cispes.org/english/index.html>
<http://www.epica.org/>
<http://www.globalexchange.org/>
<http://www.idex.org/>
<http://www.interaction.org/development/PPP>
<http://www.irn.org/index.html>
<http://www.maquilasolidarity.org/resources/maquilas/planpuebla.htm>
<http://www.mexicosolidarity.org/>
<http://www.nisgua.org/>
<http://www.rightsaction.org/>
<http://www.nicanet.org/>
<http://www.summersault.com/agj/clr/>
<http://www.s-j-c.net/>
<http://www.us-mex.org/borderlines/updater/2001/aug7ppp.html#ppp>

ΠΗΓΕΣ

Λίστες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Για να γραφτείτε στην PPP information, στείλτε ένα κενό mail στη διεύθυνση:

ppplist-subscribe@topica.com

Για να γραφτείτε στην PPP organizing, στείλτε ένα mail με το αίτημά σας στη διεύθυνση:

acerca@sover.net

Επαφές με το Network Opposed to the Plan Puebla Panama:

Action for Community and Ecology in the Regions of Central America (ACERCA)

<http://www.acerca.org>

Agricultural Missions stephen@nccusa.org, louisville402@yahoo.com.mx

Alternatives, <http://www.alternatives.ca>, alternatives@alternatives.ca

Committee in Solidarity with the People of El Salvador (CISPES)

<http://www.cispes.org/english/index.html>

Campaign for Labor Rights (CLR) <http://www.summersault.com/~agj/clr/>

Committee of Indigenous Solidarity (CIS) cisdc@zzapp.org

Global Exchange <http://www.globalexchange.org/>

Grassroots International <http://www.grassrootsonline.org/>

Ecumenical Program on Central America and the Caribbean (EPICA)

<http://www.epica.org/>

International Development Exchange (IDEX) <http://www.idex.org/>

International Rivers Network <http://www.irn.org/index.html>

Mexico Solidarity Network (MSN) <http://www.mexicosolidarity.org/>

Nicaragua Network <http://www.nicanet.org/>

Network in Solidarity with the People of Guatemala (NISGUA)

<http://www.nisgua.org/>

Rights Action <http://www.rightsaction.org/>

Social Justice Committee of Montreal (SJC) <http://www.s-j-c.net/>

«Επίσημα» sites του PPP

Inter-American Development Bank: <http://www.iadb.org/ppp/>

Interamerican Bank of Integration <http://www.bcie.org/bcie/eventos/ppp/index.htm>

The Mexican Government Official Website <http://ppp.presidencia.gob.mx/PPP/>

UN Economic Commission for Latin America and the Caribbean

<http://www.cepal.org/>

General Secretary of Central American Integration <http://www.sicanet.org.sv/>

INCAE <http://www.incae.ac.cr/ES/>

Secretariat of Central American Integration <http://www.sieca.org.gt/>

Federation of Municipalities of the Isthmus of Central America

<http://www.femica.org/>

Εισαγωγή στο Σχέδιο Πουέμπλα Παναμά (PPP)

Charles Warpehoski,

Nicaragua Network, ΗΠΑ

Στο Monkey Point, στη Νικαράγουα, η νοσοκόμα Pearl Watson αγωνίζεται για να υπερασπιστεί τα κοινοτικά εδάφη ενάντια σε ένα "ξηρό κανάλι" ("dry canal", πρόγραμμα δημιουργίας σιδηροδρομικού δικτύου για φορτηγά τρένα) που θα ισοπέδωνε την κοινότητά της. Στο Ελ Σαλβαδόρ, ο Jacobo Martinez φοβάται για τη ζωή του καθώς αγωνίζεται ενάντια σε ένα υδροηλεκτρικό φράγμα που θα καταστρέψει σπίτια, χωριά, και οικοσυστήματα. Κάτοικοι της Nueva Libertad στο Μεξικό, χτίζουν μια συνεταιριστική τοπική οικονομία που δεν αφήνει κανέναν έξω.

Αυτό που έχουν κοινό τα τρία αυτά παραδείγματα είναι ότι όλα δίνουν έμφαση στη λαϊκή (grassroots) αντίθεση στο PPP, ένα 25ετές σχέδιο ανάπτυξης της βιομηχανίας και των υποδομών μεταφοράς, κόστους 20 δισεκατομμυρίων δολαρίων που εκτείνεται από την επαρχία Puebla στο Μεξικό μέχρι τον Παναμά (περιοχή που είναι γνωστή ως Μεσοαμερική).

Το PPP περιλαμβάνει σχέδια για νέες λεωφόρους, λιμάνια, δίκτυα ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, υδροηλεκτρικά έργα, γραμμές τηλεπικοινωνιών, εκσυγχρονισμό της γεωργίας και μέχρι έξι νέες ζώνες maquiladora* (βλ. το χάρτη του προγράμματος PPP). Ο μεξικανός Πρόεδρος Vicente Fox, που είναι και ο κύριος αρχιτέκτονας του σχεδίου, υποστηρίζει ότι το PPP θα βοηθήσει στην προώθηση του τουρισμού, στην υγειονομική περίθαλψη και την εκπαίδευση στην περιοχή, όμως σχεδόν το 90% της χρηματοδότησης που περιλαμβάνει το σχέδιο, προορίζεται για τη δημιουργία υποδομών μεταφοράς και ενεργειακών διασυνδέσεων.

Ο Fox υποστηρίζει ότι ο πρωταρχικός στόχος του PPP είναι να ανεβάσει την ποιότητα ζωής για τα 64 εκατομμύρια κατοίκους της περιοχής. Η περιοχή που καλύπτεται από το PPP έχει από τα υψηλότερα επίπεδα φτώχειας και περιθωριοποίησης στην Αμερική.

Παρόλ' αυτά, πίσω από αυτούς τους ανθρωπιστικούς ισχυρισμούς βρίσκονται ισχυρά επιχειρηματικά συμφέροντα. Αντί να ανεβάσει το επίπεδο της ποιότητας ζωής, το PPP θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις να εκμεταλλευθούν τους πλούσιους φυσικούς πόρους της περιοχής και να χρησιμοποιήσουν το άφθονο φτηνό εργατικό δυναμικό της. Αυτό θα επιταχύνει την απομάκρυνση των ιθαγενών και των χωρικών από την γη τους και τη μεταφορά τους στα maquilas, ή τα εργοστάσια συναρμολόγησης (assembly plants).

Το PPP προωθεί αυτά τα επιχειρηματικά συμφέροντα με την επιδίωξη τριών αλληλένδετων στόχων:

- 1) Τη δημιουργία υποδομών μεταφορών της περιοχής,
- 2) Την προώθηση της εκβιομηχάνισης, και
- 3) Την μετατόπιση των αγροτικών κοινοτήτων η οποία θα παρέχει ένα ανταγωνιστικό εργατικό δυναμικό.

* Maquiladora: Εργοστάσια στην πλευρά του Μεξικού στα σύνορα Μεξικού-ΗΠΑ, στα οποία επιτρέπεται να εισάγουν αφορολόγητα πρώτες ύλες και συστατικά μέρη και να χρησιμοποιούν φτηνή εργασία για τη συναρμολόγηση εμπορευμάτων τα οποία τελικά εξάγουν στις ΗΠΑ.

Αυτοί οι στόχοι ενισχύουν την ανάπτυξη μιας "περιοχής ελεύθερου εμπορίου" σε όλη την επικράτειά του, κάτι που θα ευνοήσει τα συμφέροντα των ΗΠΑ.

Μεταφορές: Η Κεντρική Αμερική ΕΙΝΑΙ κεντρική - για το εμπόριο

Καθώς το ελεύθερο εμπόριο επεκτείνεται και η εταιρική παγκοσμιοποίηση διευρύνεται, η γρήγορη μεταφορά των προϊόντων γίνεται ένα ολοένα και πιο σημαντικό ζήτημα. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και η δυτική Ευρώπη κλαψουρίζουν για φτηνά καταναλωτικά προϊόντα κατασκευασμένα στον παγκόσμιο Νότο, ειδικά στο Στεφάνι του Ειρηνικού (Pacific Rim). Εντούτοις, μεταξύ των παραγωγών και των καταναλωτών υπάρχει ένα εμπόδιο: η Μεσοαμερική. Η διώρυγα του Παναμά έχει χρησιμεύσει ως πέρασμα για τα αγαθά στην κατεύθυνσή τους προς την αγορά, αλλά η γερασμένη διώρυγα δεν μπορεί πλέον να υποστηρίξει το διαρκώς αυξανόμενο παγκόσμιο εμπόριο.

Το PPP απαντά σε αυτή την απαίτηση με πολυάριθμες πρωτοβουλίες στις μεταφορές. Σχεδόν το 90% των κεφαλαίων που προορίζονται για το PPP θα αφιερωθεί σε υποδομές μεταφορών - κανάλια, δρόμους, και σιδηροδρομικά συστήματα για να συμπληρώσουν τη διώρυγα του Παναμά, καθώς επίσης και την ολοκλήρωση του δρόμου ταχείας κυκλοφορίας Βορρά-Νότου έτσι ώστε τίποτα να μην σέκεται μεταξύ των καταναλωτών και των "σεσουάρ" τους. Εντούτοις, αυτά τα προγράμματα μεταφορών, έχουν δυσβάσταχτο κόστος και λίγα οφέλη για τις κοινότητες και τα οικοσυστήματα που βρίσκονται στον δρόμο τους. (Βλ. τα άρθρα σχετικά με τις υπερλεωφόρους και τα "ξηρά κανάλια").

Εκβιομηχάνιση: Αποχαιρετισμός στα τροπικά δάση

Αν και η ζήτηση της διεθνούς ναυτιλίας είναι μια σημαντική κατευθυντήρια δύναμη πίσω από το PPP, οι αρχιτέκτονες του σχεδίου δεν σκοπεύουν να αφήσουν την περιοχή να γίνει μόνο ένας διάδρομος για το διεθνές εμπόριο. Μάλλον ελπίζουν ότι η περιοχή μπορεί να γίνει ένας παγκόσμιος μπροστάρης στην προσφορά φτηνού εργατικού δυναμικού για να τραφούν τα θησαυροφυλάκια των εταιριών.

Το Σχέδιο περιλαμβάνει την επέκταση των maquiladoras σε όλη την περιοχή. Η βιομηχανία τύπου maquila είναι πασίγνωστη για τις απαίσιες συνθήκες εργασίας και τις ιδιαίτερα υψηλές εκπομπές τοξικών ουσιών.

Το PPP υποστηρίζει τη διάδοση των maquilas σε όλη την Μεσοαμερική με πολλούς τρόπους, εν μέρει ώστε να συγκρατήσει την μετακίνηση εργοστασίων από το βόρειο Μεξικό στην Ασία, όπου οι αμοιβές είναι στο κατώτατο σημείο. Το Σχέδιο όχι μόνο προσφέρει την υποδομή για τις μεταφορές αλλά, επίσης, υπόσχεται πολλά άλλα κίνητρα για την εκβιομηχάνιση, συμπεριλαμβανομένης της εύκολης πρόσβασης σε φυσικούς πόρους όπως το πετρέλαιο και την ξυλεία των τροπικών δασών, φοροαπαλλαγές για τις εταιρίες που εγκαθίστανται, χαλαρούς περιβαλλοντικούς κανονισμούς, υδροηλεκτρικά φράγματα για την ηλεκτρική ενέργεια, και ένα ολοκληρωμένο ηλεκτρικό σύστημα. Σε αυτή τη προσούρα υποστηρίζεται ότι το ανθρώπινο και περιβαλλοντικό κόστος αυτών των προγραμμάτων, ξεπερνούν κατά πολύ κάθε όφελος.

των λαών μας ενάντια στην πρόθεση να μας μετατρέψουν σε χώρες που εισάγουν τρόφιμα που παράγονται σε επιδοτούμενες οικονομίες.

* Αγωνιζόμαστε για ένα οικονομικό μοντέλο που δεν θα εξαρτάται από τις γεωργικές εξαγωγές ως κύριο μέσο για να μας στηρίξει, αλλά από την ανάπτυξη των οικονομιών όπου οι campesinos θα είναι οι κύριοι δράστες και ευεργετούμενοι.

* Η τοπική και λαϊκή ανάπτυξη, η ενίσχυση της περιφερειακής και κοινοτικής αυτονομίας, και τα δικαιώματα των ιθαγενών λαών στη γη τους ήταν άλλα κεντρικά θέματα της συνάντησης. Η ενδυνάμωση των τοπικών πληθυσμών είναι αναγκαία για την ενίσχυση της δημοκρατίας στις χώρες μας.

* Όλοι μαζί, διαδίδοντας τις πληροφορίες για τις αρνητικές επιπτώσεις του PPP, θέλουμε να κάνουμε ορατές τις εμπειρίες των αγώνων μας και να δουλέψουμε για να χτίσουμε ένα εναλλακτικό οικονομικό μοντέλο βασισμένο στη λαϊκή οικονομία και στις εμπειρίες τομέων όπως οι campesinos, οι ιθαγενείς και ο λαός Garífuna, οι εργάτες, και οι παραγωγικοί συνεταιρισμοί.

* Υποστηρίζουμε την οργανωμένη λαϊκή αντίσταση που διεξάγουν οι κοινότητες σε διάφορες χώρες για να βάλουν ένα τέλος στην ιδιωτικοποίηση των βασικών υπηρεσιών που προβλέπεται στα υπερπρογράμματα και τις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου.

* Καλούμε σε κινητοποιήσεις στις 12 Οκτωβρίου για να καταδείξουμε την απόλυτη άρνησή μας στο PPP και την FTAA κάνοντας αυτές τις κινητοποιήσεις να συμπέσουν με τις ξεχωριστές μορφές αγώνα αυτή τη μέρα της μεσοαμερικάνικης αντίστασης.

* Έχοντας όλ' αυτά στο μυαλό, επιβεβαιώνουμε την κατηγορηματική αντίθεσή μας στο PPP και επαναδιατυπώνουμε τη φιλοδοξία μας να οικοδομήσουμε μια κοινωνική και λαϊκή οικονομία, χωρίς πολιτικές που επιβάλλονται από οικονομικούς οργανισμούς που υποτάσσουν τους λαούς μας και μας μετατρέπουν σε σκλάβους του ελεύθερου εμπορίου.

Επαναλαμβάνουμε την ετοιμότητά μας να αντισταθούμε χρησιμοποιώντας κάθε δυνατή μορφή κοινωνικής κινητοποίησης, κουβαλώντας πάντοτε μπροστά μας τις σημαίες της αξιοπρέπειας και της εθνικής κυριαρχίας· όλα μέσα σ' ένα πλαίσιο συνένωσης της αλληλεγγύης που θέτει τους λαούς μας πρωταρχικούς παράγοντες αλλαγής.

Φτηνή εργασία: Το όραμα του PPP για τις τοπικές κοινότητες

Διακήρυξη του III Μεσοαμερικάνικου Φόρουμ (απόσπασμα)

The Mesoamerican Movement for Popular Unity Against Plan Puebla Panama (PPP)

Από τις 16 ως τις 18 Ιουλίου στην Managua της Νικαράγουας πάνω από 1000 εκπρόσωποι από περισσότερες από 350 οργανώσεις της Μεσοαμερικής και όχι μόνο συναντήθηκαν και ανέλυσαν τις συνέπειες του PPP, της FTAA, και άλλων συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου. Το Φόρουμ ερεύνησε επίσης τα αποτελέσματα της νεοφιλελεύθερης - εταιρικής - παγκοσμιοποίησης και των προγραμμάτων δομικής αναπροσαρμογής που επιβλήθηκαν από τους Διεθνείς Οικονομικούς Οργανισμούς που καθοδηγούνται από την Παγκόσμια Τράπεζα, την IDB, και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Αναγνωρίσαμε ότι η κύρια πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι λαϊκές οργανώσεις στην δουλειά που κάνουν προτείνοντας και διατυπώνοντας εναλλακτικές είναι η κυριαρχία του καπιταλιστικού συστήματος με τις πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές μορφές του. Ως τέτοιο, το απορρίπτουμε συνολικά, συμπεριλαμβανομένης της πληρωμής του εξωτερικού χρέους.

Επιπλέον, εντοπίσαμε την αύξηση της στρατιωτικοποίησης σε όλη την Λατινική Αμερική από τη κυβέρνηση των ΗΠΑ. Συγκεκριμένα, υπογραμμίζουμε τις προσπάθειες των ΗΠΑ να εγκαταστήσουν στρατιωτικές βάσεις και αστυνομικές ακαδημίες σε όλο την Μεσοαμερική. Σε αντίδραση, καταγγέλλουμε και απαιτούμε ένα τέλος σε αυτό και την άμεση αποχώρηση των στρατευμάτων των ΗΠΑ από τα εδάφη μας.

Οι διάφορες ομάδες εργασίας κατέληξαν σε μία συνολική απόρριψη του PPP, της FTAA, και των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου, αφού δεν έχουν καμία σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη των λαών μας, θέτουν σε κίνδυνο τη βιοποικιλότητα, βαθαίνουν τη φτώχεια και γεννούν μεγαλύτερο χρέος. Την ίδια στιγμή, αποτελούν μια έκφραση των συμφερόντων της κυβέρνησης των ΗΠΑ, η οποία προσπαθεί να χτίσει μια ζώνη ελεύθερου εμπορίου για τα συμφέροντά των πολυεθνικών εταιριών και τα δικά της, εις βάρος των βασικών μας δικαιωμάτων. Συνεπώς, δηλώνουμε ότι η φύση του PPP δεν είναι διαπραγματεύσιμη κάτω από οποιοδήποτε συνθήκες και προωθούμε την αποχή από τις διαβουλευτικές διαδικασίες που προωθούνται από τους οργανισμούς που εμπλέκονται στον σχηματισμό και την εφαρμογή του.

Μεταξύ των σημαντικότερων πολιτικών συμφωνιών τα κυριότερα σημεία είναι τα εξής:

* Η διατροφική ασφάλεια είναι μια άμεσης προτεραιότητας ανάγκη για τους λαούς μας, το ίδιο και ο δυναμικός αγώνας για να σταματήσει η προώθηση των γενετικά τροποποιημένων (GE) σπόρων ώστε να προστατευθούν οι βιολογικοί πόροι του μεσοαμερικάνικου διαδρόμου. Ο αγώνας για διατροφική ασφάλεια απεικονίζει την άμυνα

Τα υδρονλεκτρικά φράγματα παρέχουν στα εργοστάσια ηλεκτρική ενέργεια, αλλά πλημμυρίζουν κοιλάδες όπου άνθρωποι ζουν και εργάζονται. Τα υπερ-προγράμματα μεταφορών μεταφέρουν προϊόντα αλλά επίσης ισοπεδώνουν την γη των αγροτών. Πού πηγαίνουν αυτοί οι άνθρωποι;

Πηγαίνουν στα εργοστάσια. Ανταλλάσσουν τη γη τους για μια ασήμαντη αποζημίωση, την αυτάρκειά τους για εργασιακή αβεβαιότητα, και τη σοδειά τους για την πείνα. Δεν είναι μόνο η γη τους που είναι απαραίτητη για το PPP αλλά και η εργασία τους.

Το PPP έχει περισσότερα μέσα από τα φράγματα και τους δρόμους, για να μεταφέρει τους ανθρώπους από τη γη τους στα εργοστάσια. Το PPP υπόσχεται επίσης τον "γεωργικό εκσυγχρονισμό", μία κωδική λέξη για τις μεγάλες φυτείες όπου οι εργάτες αντικαθίστανται από την ακριβή τεχνολογία έτσι ώστε να μεγιστοποιηθούν τα κέρδη για τη βιομηχανία μεταποίησης αγροτικών προϊόντων (βλ. Frankentrees).

Τί συμβαίνει στους εργάτες που δεν έχουν πια τη δυνατότητα να καλλιεργούν; Κάτω από το καθεστώς του PPP, "μετατοπίζονται" στα "αναπτυσσόμενα αστικά κέντρα". Με άλλα λόγια, δεν έχουν άλλη επιλογή απ' το να δουλέψουν στα εργοστάσια προκειμένου να επιζήσουν. Οι επιλογές τους εξαντλούνται όταν εκείνα τα εργοστάσια μετακινούνται στην Κίνα ή στην Ινδονησία σε αναζήτηση ακόμα μεγαλύτερων κερδών.

Προσθέστε στο μίγμα μεταναστευτικές πολιτικές που εμποδίζουν τους εργαζομένους από το να εγκαταλείψουν την περιοχή και αυξανόμενη στρατικοποίηση ώστε να καταστέλλεται οποιαδήποτε αναταραχή και έχετε ένα σχέδιο που θα διατηρεί άφθονες και φτηνές τις τοστιέρες στην Βοστώνη αλλά που εξασφαλίζει δυστυχία για την Πόλη της Γουατεμάλα.

Αντιστεκόμενοι στον κόσμο τους, χτίζοντας τον δικό μας

Η εικόνα του κόσμου που προσφέρεται από το PPP είναι πραγματικά σκληρή. Ευτυχώς, είναι μόνο ένα σχέδιο και όχι μια προφητεία. Οι άνθρωποι της Μεσοαμερικής απορρίπτουν την κρύα επιχειρηματική λογική που θα τους κάνει υπηρέτες σε μια εταιρική agenda. Αντ' αυτού, παίρνουν τη μοίρα στα χέρια τους, αντιστεκόμενοι στο PPP και χτίζοντας εναλλακτικές δομές που εστιάζουν στην πολιτιστική και οικονομική ευημερία, όχι στα κέρδη.

Σε όλη την περιοχή, οι τοπικοί πληθυσμοί χτίζουν μία "αλληλέγγυα οικονομία" και ενώνονται για να αντισταθούν στο PPP. Πολλές οργανώσεις αλληλεγγύης στις ΗΠΑ και στον Καναδά εργάζονται για να υποστηρίξουν τον αγώνα τους.

Το PPP αποτελεί μία τρομακτική πρόταση, αλλά η αντίσταση σε αυτό αποτελεί πηγή έμπνευσης. Ενώσου μαζί μας καθώς αποδεικνύουμε ότι ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός.

Διασκευασμένο από άρθρα της ACERCA, από την Wendy Call και το Maquila Solidarity Network, Καναδάς

Οι εταιρικοί επενδυτές του PPP

Ποιες είναι μερικές από τις πολυεθνικές εταιρίες που επενδύουν στο PPP και θα ωφεληθούν από αυτό:

1) International Paper Company και Boise Cascade, αγοράζουν αυτή την περίοδο γη στην Chiapas και στην Oaxaca, στο Μεξικό, για δασοκομικές φυτείες. Η International Paper επενδύει επίσης στην έρευνα για τα γενετικά τροποποιημένα δέντρα.

2) Grupo Pulsar - (μεξικάνικη εταιρία βιοτεχνολογίας), επενδύει στην Chiapas στις δασοκομικές φυτείες, στη βιοτεχνολογία, και στην έρευνα για τα γενετικά τροποποιημένα δέντρα.

3) ENDESA - (ισπανική εταιρία), είναι ο κύριος επενδυτής στην περιφερειακή πρωτοβουλία ενεργειακής διασύνδεσης σκοπός της οποίας είναι να ιδιωτικοποιηθεί η ενέργεια και να δημιουργηθούν υδροηλεκτρικά φράγματα.

4) Harken Energy, Applied Energy Services (AES), Duke Energy και Harza, είναι όλες αμερικάνικες εταιρίες ενέργειας που επενδύουν από το Μεξικό ως στον Παναμά για τη δημιουργία υδροηλεκτρικών φραγμάτων και την ιδιωτικοποίηση του ενεργειακού δικτύου.

5) DELASA (πρώην Prescott & Follet) είναι επενδυτική ομάδα με έδρα τις ΗΠΑ που έχει μια μίσθωση 25 ετών στην ιδιωτικοποίηση, τον εκσυγχρονισμό λιμανιών και τη δημιουργία υπερ-προγραμμάτων (συμπεριλαμβανομένων εργοστασιακών ζωνών και επεκτάσεων του οδικού δικτύου) στην πόλη-λιμάνι Bilwi-Puerto στο Cabezas της Νικαράγουας.

Στους υπόλοιπους επενδυτές περιλαμβάνονται οι εταιρίες: Tribasa, Caros, GAN, ICA, Imbursa, Texas Connection, International Shipholding Corporation, Monsanto, Shell, Dow Chemical, Exxon, και Hutchinson Holdings.

Διασκευασμένο από μια αφίσα του Mexico's Citizen Democracy Movement (MCD) και του Mexican Action Network Confronting Free Trade (RMALC).

Εμπρόσθετη έρευνα διεξήχθη από το Working Group of the Isthmus of Tehuantepec (GTCL), Μεξικό και την ACERCA.

περισσότεροι εκ των οποίων ζουν σε συνθήκες φτώχειας, αντιπροσωπεύουν μια "ανταγωνιστική" δεξαμενή φτηνής εργασίας, με αμοιβές που κυμαίνονται μεταξύ 25 και 50 cents την ώρα. Οι εταιρίες μπορούν να εκμεταλλευθούν τις αδύναμες κυβερνήσεις που έχουν υπογράψει τις αποκαλούμενες "Συμφωνίες Ελευθέρου Εμπορίου" ανοίγοντας, ουσιαστικά, εντελώς τα σύνορά τους στην εταιρική κυριαρχία.

Αλλά οι εταιρίες που επιθυμούν να λεηλατήσουν αυτόν τον θησαυρό βρίσκονται αντιμέτωπες με ένα μεγάλο εμπόδιο: τα πλούτη που επιθυμούν βρίσκονται σε εδάφη που δεν τους ανήκουν. Βρίσκονται κάτω από τα πόδια των ιθαγενικών πληθυσμών και των μικρών αγροτών, των φτωχότερων ανθρώπων της ηπείρου. Επομένως, ο εκτοπισμός του μικρού αγρότη είναι η κύρια, άμεση στρατηγική.

Το PPP προσπαθεί να σύρει τους αγρότες σε αυτό που αποκαλείται "ανάπτυξη", για να τους εξωθήσει από τη γη τους προς τις πόλεις στις οποίες τους υπόσχεται σεβασμό, καλή υγεία, εκπαίδευση και καλές θέσεις εργασίας με αξιοπρεπείς μισθούς στα κακόφημα maquiladoras. Ωστόσο, αυτά τα εργοστάσια κατάφεραν να πετύχουν συγκριτικά πλεονεκτήματα με το να μη σέβονται τα εργατικά δικαιώματα, με το να μη πληρώνουν τους φόρους και τους δασμούς, και μισθώνοντας γυναίκες και παιδιά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τους κατώτερους μισθούς και για περισσότερες ώρες.

Ειρωνικά, αυτοί που θα πληρώσουν για όλα αυτά είναι οι ίδιοι φτωχοί άνθρωποι που εκτοπίζονται, μέσω των υψηλών φόρων που επιβάλλονται από τις κυβερνήσεις τους. Κυβερνήσεις οι οποίες βαθαίνουν περαιτέρω το τεράστιο χρέος, παίρνοντας ένα αρχικό ποσό \$4 δισεκατομμυρίων σε δάνειο από την IDB για να κατασκευάσουν τις υποδομές του PPP.

Η απαιτούμενη από τη νέα αποικιακή εποχή υποδομή πρέπει να περάσει μέσα από τη γη και το αίμα των ιθαγενών λαών και των αγροτών, μέσα από άκαμπτους αγώνες αντίστασης. Ήδη, η κατασκευή νέων δρόμων ταχείας κυκλοφορίας, υδροηλεκτρικών φραγμάτων, βιομηχανικών διαδρόμων και άλλων υπερπρογραμμάτων κοστίζει ζωές και εκτοπίσεις χωρικών από τα εδάφη τους προκαλώντας παράλληλα αποδάσωση και ανεπανόρθωτη περιβαλλοντική ζημία.

Το PPP είναι μια περιφερειακή έκφραση του κυριάρχου οικονομικού μοντέλου, το οποίο προσπαθεί να "ελευθερώσει" τις κυβερνήσεις από το ρυθμιστικό τους ρόλο στην οικονομία και την κοινωνική τους ευθύνη· "να ελευθερώσουν" τις πολυεθνικές από την περιβαλλοντική τους ευθύνη και την υποχρέωσή τους να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους εργαζόμενους και τους ιθαγενείς λαούς· "να ελευθερώσει" τους επενδυτές από την υποχρέωση να πληρώνουν φόρους ή να διανείμουν τα πλούτη τους. Είναι ευθύνη όλων των πολιτών του κόσμου να κυριαρχήσουν πάνω σε αυτή τη κατάχρηση εξουσίας.

Είναι εφικτό να οραματιστούμε έναν κόσμο στον οποίο χωράνε πολλοί διαφορετικοί κόσμοι, επειδή κανένα μοντέλο δεν είναι αιώνιο. Υπάρχει αρκετός πλούτος για τον καθέναν. Είναι εφικτή η δημιουργία ένας περιεκτικού κόσμου χωρίς ρατσισμό, στον οποίο η ειρήνη, η δημοκρατία, η δικαιοσύνη, η ανάπτυξη, η ισότητα των φύλων και ο σεβασμός του περιβάλλοντος μπορούν να μας φέρουν όλους κοντά χάρη στην ποικιλότητα των γλωσσών μας, των πολιτιστικών μας συνθηκών και των φυλών μας. Εδώ στο Νότο, οι συμμαχίες, η αντίσταση και οι εναλλακτικές λύσεις που χτίζουμε γεννούν ήδη ελπίδα. Σας καλωσορίζουμε με ανοικτές αγκάλες να ενωθείτε μαζί μας.

Οι Zapatistas παίρνουν πρωτοβουλία

Ένα από τα πιο γνωστά παραδείγματα της Αλληλεγγύης Οικονομίας μπορεί να βρεθεί στους 36 αυτόνομους δήμους που αποτελούνται από τις κοινότητες υποστήριξης των Ζαπατίστας στις ορεινές περιοχές της Chiapas, στο Μεξικό. Αφότου εξεγέρθηκαν το 1994 ενάντια στην άδικη μεταχείρισή τους από την κυβέρνηση, εκατοντάδες κοινότητες έχουν δημιουργήσει την δικές τους δομές στην εκπαίδευση, στην υγεία, στην διακυβέρνηση και στην οικονομία μέσα σε μια περιοχή που καλύπτει σχεδόν το ένα τρίτο της πολιτείας. Ένα μέρος αυτής της προσπάθειας είναι η δημιουργία δεκάδων συνεταιρισμών που παράγουν μια ποικιλία προϊόντων όπως οργανικά λαχανικά, μέλι, ψωμί, καλαμπόκι και καφέ.

Όπως συμβαίνει με πολλούς άλλους αγροτικούς συνεταιρισμούς, οι υποστηρικτές των Ζαπατίστας έχουν ποικίλες στρατηγικές για αυτά τα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων της χρήσης τους για επιβίωση, την ανταλλαγή τους μεταξύ των συνεταιρισμών, την πώλησή τους τοπικά και την εξαγωγή τους μέσω των ομάδων αλληλεγγύης. Εν τούτοις σε αυτήν την περίπτωση, τα κέρδη δεν ωφελούν μόνο τις οικογένειες των καλλιεργητών ή των αρτοποιών - τίθενται σε ένα δημόσιο ταμείο που χρησιμοποιείται για κοινοτικά προγράμματα όπως τα σχολεία και οι κλινικές. Χρησιμοποιώντας αυτήν την μέθοδο, οι αυτόνομοι δήμοι έχουν βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο σε ολόκληρες κοινότητες.

Κάλεσμα για δράση

Gustavo E. Castro Soto

Center for Economic and Political Research for Community Action (CIEPAC), Chiapas, Μεξικό

Οι πολυεθνικές εταιρίες και οι επενδυτές τους θέλουν μόνο ένα πράγμα: να αυξήσουν τα κέρδη τους. Προκειμένου να το πετύχουν, χρειάζονται συνεχή πρόσβαση σε πρώτες ύλες, φτηνή εργασία και νέες αγορές. Και έχουν ένα ισχυρό όπλο στη διάθεσή τους: το τεράστιο χρέος που συσσωρεύεται στις χώρες του Νότου, με τόσο υψηλά επιτόκια ώστε οι κυβερνήσεις έχουν ξεπληρώσει ως τώρα τα αρχικά δάνεια πολλές φορές.

Εκατομμύρια δολάρια σε αποπληρωμές χρέους εξαφανίζονται κάθε χρόνο από το Νότο προς το Βορρά, εμπλουτίζοντας περαιτέρω τα χρηματοκιβώτια των 8 μεγαλύτερων βιομηχανικών χωρών (G8), στις οποίες βρίσκονται οι ισχυρότερες εταιρίες. Αυτό η σκληριά επιβάλλεται από τους κυρίαρχους πολυεθνικούς οργανισμούς: την Παγκόσμια Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το χρέος επιτρέπει στους πιστωτές να επιβάλουν τους όρους τους στις χώρες που λαμβάνουν δάνεια - όροι όπως εκείνοι που δημιουργούνται από το PPP.

Οι μεγάλες εταιρίες ελπίζουν ότι το PPP θα μειώσει το κόστος των μεταφορών, της εργασίας, και των εισροών, καθώς θα τις ελευθερώνει από άλλα παραγωγικά κόστη (δασμοί, φόροι, κανονισμοί, κλπ). Αναζητούν άμεσες συνδέσεις από την περιοχή στις σημαντικές παγκόσμιες αγορές, και θα εγγυάται ότι οι ΗΠΑ θα έχουν απεριόριστη πρόσβαση σε ενεργειακές πηγές (πετρέλαιο, αέριο, ουράνιο και υδροηλεκτρική ενέργεια) και πρώτες ύλες (τροπικό ξύλο, νερό, μεταλλεύματα, και γενετική βιοποικιλότητα).

Επιπλέον, τα 64 εκατομμύρια των κατοίκων της περιοχής (27 εκατομμύρια στο νότιο και νοτιοανατολικό Μεξικό και 37 εκατομμύρια στη Κεντρική Αμερική), οι

Οι θεσμικοί χορηγοί του PPP

Ποια δημόσια και πολυμερή (multilateral) ιδρύματα χρηματοδοτούν το PPP:

1) Οι ομοσπονδιακές κυβερνήσεις του Μεξικού, του Μπελίζ, της Γουατεμάλας, του Ελ Σαλβαδόρ, της Ονδούρας, της Νικαράγουας, της Κόστα Ρίκα και του Παναμά. Θα χρησιμοποιήσουν τα χρήματα των φορολογούμενων για να χρηματοδοτήσουν οποιεσδήποτε επενδύσεις "υψηλού αντίκτυπου" που δεν θα παράγουν άμεσα κέρδη για τον ιδιωτικό τομέα.

2) Η IDB διαχειρίζεται το Mexico Fiduciary Fund (Puebla Panama), το οποίο χρηματοδοτεί τα έργα υποδομής του PPP. Η IDB ενεργεί ως συντονιστικό σώμα για τις επενδύσεις στο PPP

3) Η Inter-Institutional Technical Group (GTI) του PPP περιλαμβάνει την IDB, την Central American Economic Integration Bank (BCIE) την Latin American Commission (CEPAL), την Andean Development Corporation (CAF), την INCAE, το United Nations Development Program (PNUD), το Central American Integration System (SICA), και τη Secretary of Central American Integration (SIECA).

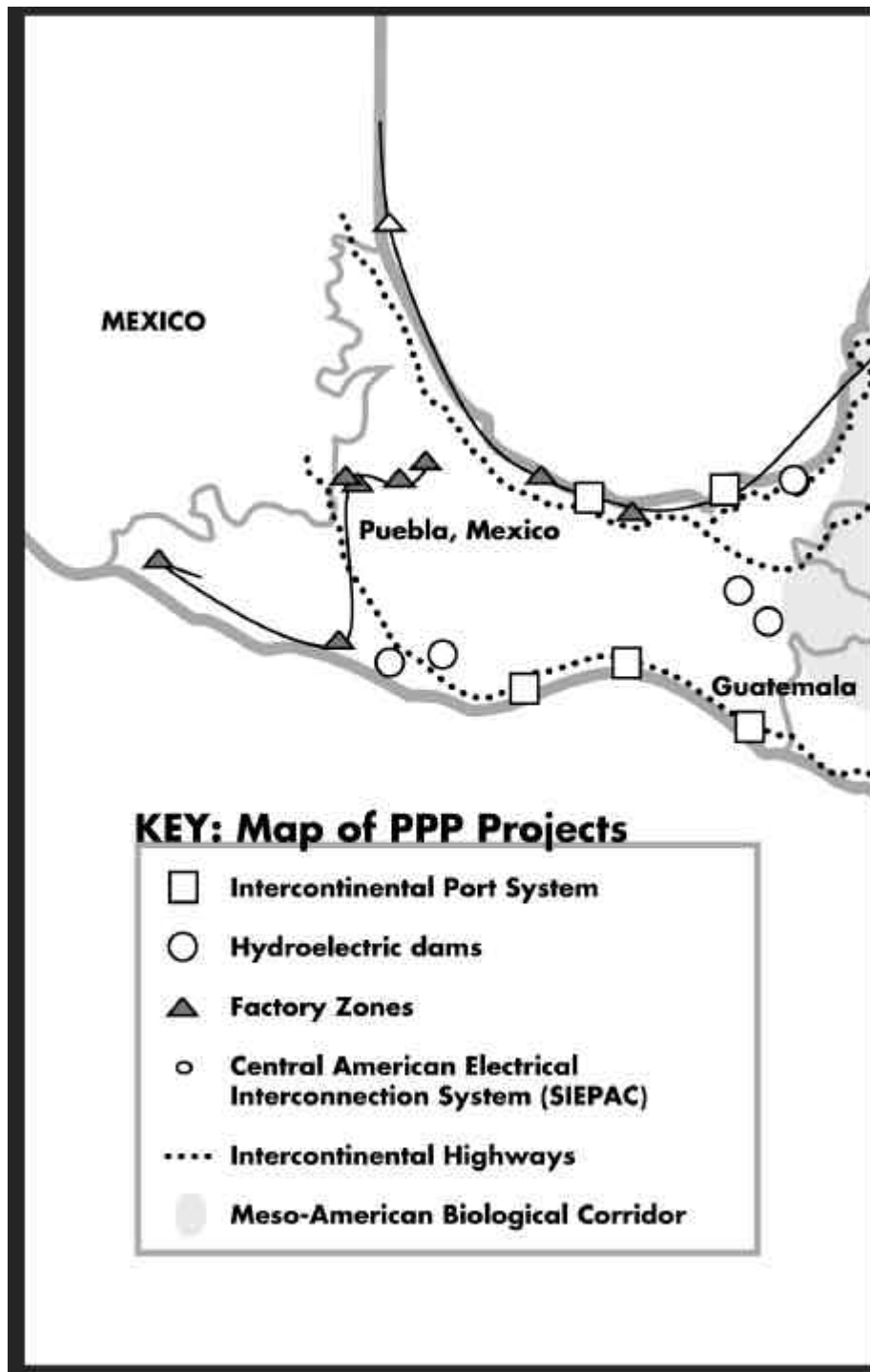
4) Στους άλλους οργανισμούς που συμμετέχουν στο PPP περιλαμβάνονται: η Latin American Association of Integrations (ALADI), η Central American Environmental and Development Commission (CCAD), το Coordination Center for the Prevention of Natural Disasters in Central America (CEPRENAC), το Central American Indigenous Council (CICA), ο Indigenous and Peasant Coordination of Community Agroforestry (CICAFOC) και το Fund for Development of Indigenous Peoples (FONDIN).

5) Η Παγκόσμια Τράπεζα και το Global Environmental Facility (GEF) του Ο.Η.Ε διαχειρίζονται τον Μεσοαμερικάνικο Βιολογικό Διάδρομο, ο οποίος έχει δεσμευθεί από το PPP.

6) Στους άλλους οικονομικούς επενδυτές και χορηγούς περιλαμβάνονται η Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank), η Japanese Bank for International Cooperation (JBIC), η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ισπανική κυβέρνηση και άλλες διμερείς αντιπροσωπείες.

7) Μέσα στο Μεξικό, κεφάλαια και υποστήριξη προέρχονται επίσης από τις κυβερνήσεις των ακόλουθων πολιτειών: Campeche, Chiapas, Guerrero, Oaxaca, Puebla, Quintana Roo, Tabasco, Veracruz και Yucatan.

Διασκευασμένο από μια αφίσα του MCD και του RMALC.
Πρόσθετες πληροφορίες από το International Rivers Network
(IRN), ΗΠΑ & Interaction, ΗΠΑ

Nueva Libertad:

Ένα παράδειγμα Αλληλέγγυας Οικονομίας σε επίπεδο χωριού

Martha Sanchez

Economic and Social Development of Indigenous Mexicans (DESMI), Chiapas, Μεξικό

Αυτή η καινοτόμα πρωτοβουλία κοινοτικού επιπέδου είναι μια από τις εκατοντάδες των τοπικών εναλλακτικών στο PPP.

Στην κοινότητα Nueva Libertad, του δήμου Tzimol στη μεξικάνικη πολιτεία Chiapas, οι κάτοικοι ζουν σε εδάφη που ήταν κάποτε τεράστιες φυτείες, στις οποίες παπούδες και γιαγιάδες, γονείς και παιδιά, όλοι μοχλούσαν για τον ιδιοκτήτη τους. Τελικά, οργανώθηκαν για να υπερασπίσουν τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματά τους. Μόλις πέτυχαν την αγροτική μεταρρύθμιση, ξεκίνησαν συλλογικά διάφορα κοινοτικά αναπτυξιακά προγράμματα.

Σήμερα η κοινότητα αποτελείται από 80 περίπου οικογένειες οργανωμένες σε δύο συνεταιρισμούς 30 και 50 οικογενειών αντίστοιχα. Σε κοινοτικό επίπεδο, υπάρχει μια συμφωνία: όλες τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρονται είναι καρποί συλλογικής οργάνωσης. Οι μεμονωμένες επιχειρήσεις δεν επιτρέπονται.

Οι οικογένειες καλλιεργούν κυρίως καλαμπόκι, αλλά έχουν επίσης μπακάλικα, ένα αρτοποιείο, έναν μύλο καλαμποκιού και μια μεταφορική εταιρία. Ιστορικά έπασχαν από τις χαμηλές τιμές στις οποίες αγοράζονται τα προϊόντα τους, ένα πρόβλημα που αυξάνεται από το γεγονός ότι συνεχίζουν να χρησιμοποιούν χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα που εξαντλούν την γη. Αυτά τα προβλήματα έχουν αυξηθεί από τη NAFTA και την αύξηση των εισαγωγών φθηνού καλαμποκιού από τις ΗΠΑ.

Ένας συνεταιρισμός έχει αριστεύσει στη σταδιακή ενσωμάτωση των κοινωνικών παροχών στην οικονομική ανάπτυξη, δημιουργώντας ένα ανεξάρτητο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης και ένα αυτόνομο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Επίσης έχουν αρχίσει να εμπορεύονται το καλαμπόκι τους ως συνεταιρισμός, μια νέα διαδικασία στην οποία συμμετέχουν και οι 30 οικογένειες. Μέχρι τώρα, έχουν περιορισμένη μόνο επιτυχία λόγω μιας σημαντικής πτώσης στη τιμή του καλαμποκιού. Εν τούτοις, η εμπορική αυτοοργάνωση έχει βοηθήσει τον συνεταιρισμό στο να αποφύγει την ανάγκη να πουλάει μέσω μεσάζοντων πριν τη συγκομιδή και στη συνέχεια, στη διάρκεια ελλείψεων τροφής, να πρέπει να την αγοράσει ξανά πίσω στη διπλάσια τιμή.

Οι κάτοικοι της Nueva Libertad θεωρούν ότι μια καλύτερη ζωή - αληθινή κοινωνική και οικονομική δικαιοσύνη - θα είναι το προϊόν της δικιάς τους σκληρής δουλειάς προς τη δημιουργία μίας νέας κοινωνίας. Έχοντας συναίσθηση αυτού, έχουν σφυρηλατήσει δεσμούς αλληλεγγύης με συνεταιρισμούς γειτονικών χωριών. Επιδιώκουν τρόπους βελτίωσης των κοινοτικών επιχειρήσεών τους και αρχίζουν καινούργιες πρωτοβουλίες μέσω της εκπαίδευσης στη συνεταιριστική διοίκηση, την λογιστική και την οργανική γεωργία.

θεμελιώδεις αξίες των ιθαγενών. Αυτές οι στρατηγικές θεμελιώνονται στην κεντρική αρχή της αυτονομίας των ιθαγενών ή του ιθαγενικού αυτοκαθορισμού.

Μερικές κοινότητες εστιάζουν στην ανάπτυξη καλλιιεργειών επιβίωσης (subsistence crops) ώστε να αυξηθεί η διατροφική τους ασφάλεια. Άλλες δίνουν σημασία στην καλλιέργεια καλαμποκιού και καφέ - με άλλα λόγια, παράγουν καλαμπόκι και φασόλια για τους καταναλωτές τους και ένα ή περισσότερα προϊόντα - όπως οργανικός καφές - για πώληση. Προϊόντα όπως το οργανικό βοδινό κρέας ή το μέλι πωλούνται συχνά σε άλλα χωριά ή σε τοπικές αγορές ή, στην περίπτωση του οργανικού καφέ, μέσα από δίκτυα "δίκαιου εμπορίου" (fair trade). Οι λιανοπωλητές του "δίκαιου εμπορίου" απευθύνονται στους καταναλωτές που είναι πρόθυμοι να καταβάλλουν υψηλότερες τιμές, εφ' όσον τα χρήματα πηγαιίνουν κατ' ευθείαν στο μικρό αγρότη ή χειροτεχνίτη. Το προϊόν είναι φιλικό προς το περιβάλλον και η διαδικασία προστατεύει τη φυσική και οικονομική υγεία των εργαζομένων.

Σε όλο το νότιο Μεξικό, πολλές κοινότητες και οργανώσεις εφαρμόζουν βιώσιμη συγκομιδή δασικών προϊόντων, ενώ άλλες καλλιεργούν ιθαγενικά προϊόντα όπως το ixtle (μια φυσική ίνα ιματισμού που εξάγεται από το φυτό της αγαύης [agave]) ως τρόπο για να διατηρήσουν τον πολιτισμό τους και να βελτιώσουν τις οικονομικές τους συνθήκες. Πολλές από αυτές τις ομάδες έχουν ενωθεί για να παλέψουν ενάντια στην εισβολή βιομηχανικών φυτειών ευκαλύπτου και την κατασκευή τεράστιων φραγμάτων στη γη τους.

Κάποιες από αυτές τις κοινότητες εργάζονται τώρα μαζί για να βρουν οικονομικά ανεξάρτητους (independently-financed) τρόπους να ενισχύσουν τις τοπικές οικονομίες, να ενθαρρύνουν την πλήρη συμμετοχή των γυναικών και να προστατεύσουν το περιβάλλον. Αυτή η εντατική διαδικασία σχεδιασμού - που λαμβάνει χώρα στις μεξικάνικες πολιτείες Veracruz, Chiapas, Oaxaca και Guerrero - έχει καταλήξει σε μία σειρά Προγραμμάτων Περιφερειακής Ανάπτυξης. Αυτά τα ντοκουμέντα προσφέρουν μια αληθινή εναλλακτική λύση στο PPP, γραμμένη άμεσα από τους ανθρώπους που επηρεάζονται περισσότερο από το σχέδιο, αντί για την πρωτοβουλία των κυβερνήσεων ή των πολυεθνικών εταιριών.

Η ύπαρξη της Αλληλέγγυας Οικονομίας ή της Οικονομίας Campesino δεν είναι ένα μεμονωμένο φαινόμενο - μπορεί να βρεθεί σε ολόκληρη την Μεσοαμερική, όπου και ενθαρρύνεται από ισχυρά δίκτυα και οργανώσεις όπως, μεταξύ πολλών άλλων, η DESMI, UCIZONI, CAMPO, Tojtzotzelt, Majomut, ISMAM, UCIRI, CUC, CONIC και COPINH. Το PPP όχι μόνο αγνοεί την ύπαρξη αυτού του ισχυρού κινήματος για τη βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά απειλεί να την καταστρέψει. Δοσμένου του κινδύνου, είναι αποφασιστικής σημασίας η υποστήριξη και η προώθησή από εμάς των προσπαθειών των ιθαγενών και των αγροτών μας.

PPP: Το επόμενο βήμα προς την FTAA

S'ra DeSantis,
ACERCA

Η FTAA, η οποία υποστηρίζεται από το PPP, αποτελεί το επόμενο βήμα στην agenda των εταιριών για να εξασφαλίσουν ότι τα κέρδη των πολυεθνικών εταιριών θα συνεχίζουν να αυξάνονται, αδιαφορώντας για το περιβάλλον, τις δουλειές ή τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι κυβερνήσεις και οι εταιρίες προσπαθούν να επεκτείνουν την North American Free Trade Agreement (NAFTA) και στις 34 χώρες του δυτικού ημισφαιρίου, με εξαίρεση την Κούβα. Η FTAA σκοπεύει να επεκτείνει τη NAFTA όχι μόνο γεωγραφικά, αλλά και πολιτικά, μέσω της προώθησης της ιδιωτικοποίησης των δημοσίων υπηρεσιών όπως την υγειονομική περίθαλψη, το δικαίωμα στην ύδρευση και την εκπαίδευση. Το PPP θα παρέχει την φυσική υποδομή (σιδηρόδρομοι μεγάλων ταχυτήτων, ηλεκτρικά δίκτυα και δρόμοι ταχείας κυκλοφορίας) για τη συνέχεια της NAFTA και την εφαρμογή της FTAA.

Τα αποτελέσματα της NAFTA στη Βόρεια Αμερική είναι φρικτά. Στις επιπτώσεις αυτές περιλαμβάνονται μαζικές απολύσεις και μειώσεις των μισθών στον Καναδά, το Μεξικό, και τις Ηνωμένες Πολιτείες, επιτάχυνση της ρύπανσης, ειδικά στις ζώνες ελεύθερου εμπορίου στα σύνορα Μεξικού-ΗΠΑ και απώλεια κοινοτικών-ιθαγενικών εκτάσεων γης στο Μεξικό. Όμοια, καθώς οι χώρες θα εισέρχονται στην FTAA, οι νόμοι που προστατεύουν τα εργατικά δικαιώματα και το περιβάλλον θα καταργηθούν ή θα αγνοηθούν σε ολόκληρη την Αμερική.

Η NAFTA έχει διευκολύνει τις αμερικάνικες εταιρίες να μετεγκατασταθούν κατά μήκος των μεξικάνικων συνόρων όπου οι περιβαλλοντικοί και εργασιακοί κανονισμοί δεν έχουν ισχύ. Με το που κατασκευάζονται τα προϊόντα από τη φτηνή μεξικάνικη εργασία, αμέσως εξάγονται πίσω στις ΗΠΑ για κατανάλωση. Οι υποστηρικτές του ελεύθερου εμπορίου αναφέρονται στα maquiladoras του Μεξικό ως παράδειγμα "επιτυχίας" της NAFTA επειδή έχουν δημιουργήσει θέσεις εργασίας για τους μεξικανούς. Δυστυχώς, αυτές οι δουλειές στερούνται μέτρων ασφαλείας και αποδίδουν πολύ χαμηλούς μισθούς.

Τόσο η NAFTA όσο και η εκκρεμής FTAA αποτελούν αυτό που ονομάζεται "σώμα επίλυσης διαφωνιών επενδυτή-κράτους" ("Investor-to-State Dispute Resolution Body"), ένα είδος δικαστηρίου που επιτρέπει στις εταιρίες να μηνύσουν άμεσα τις χώρες-μέλη εάν ένας νόμος εμποδίζει τη δυνατότητά τους για κέρδος. Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι με το PPP οι αμερικάνικες εταιρίες επεκτείνουν περαιτέρω τις δραστηριότητές τους στην Κεντρική Αμερική, τα σχέδιά τους θα προστατευθούν από προσπάθειες προστασίας των εργαζόμενων ή του περιβάλλοντος, οι οποίες θα μείωναν τα κέρδη των επενδυτών. Με αυτόν τον τρόπο, η FTAA και το PPP μαζί, απειλούν ανθρώπινες ζωές και τη γη προς όφελος των επιχειρηματικών συμφερόντων.

Παρόλα αυτά, ενώ το σύνταγμα προστατεύει την ιθαγενική γη, δεν έχει υπάρξει ποτέ οριοθέτηση των εδαφών τους για να χορηγηθούν κοινοτικοί τίτλοι. Χωρίς αυτό το κρίσιμο βήμα, οι υποσχέσεις του συντάγματος και του νόμου για την αυτονομία παραμένουν κενό χαρτί.

Αγοράζοντας γη που ανήκει δικαιωματικά στους ιθαγενείς λαούς, οι επενδυτές των "ξηρών καναλιών" σκοπεύουν να παρακάμψουν το σύνταγμα και τα δικαιώματα των τοπικών πληθυσμών και να πραγματοποιήσουν το υπερ-πρόγραμμά τους. Οι συνήγοροι των καναλιών υποστηρίζουν ότι οι νέες θέσεις εργασίας θα αντισταθμίσουν την καταστροφή του τροπικού δάσους και την παραβίαση των δικαιωμάτων στη γη. Εντούτοις, οι περισσότερες από αυτές θα είναι προσωρινές θέσεις εργασίας σε κατασκευές που θα εξαφανιστούν αφού καταστραφούν τα οικοσυστήματα και οι κοινότητες. Σε μια πρόσφατη συνεδρίαση των ιθαγενικών και Αφρο-Νικαραγουανικών κοινοτήτων που επηρεάζονται, ένας αντιπρόσωπος μίας εκ των κατασκευαστικών κοινοπραξιών δήλωσε ότι το πρόγραμμα θα αρχίσει "με ή χωρίς την οριοθέτηση [της ιθαγενικής γης]."

Οι ιθαγενικές και εθνικές κοινότητες της Νικαράγουας αντιστέκονται σ' αυτή την παράβλεψη των δικαιωμάτων στη γη τους. Στην ίδια συνεδρίαση, ένας ηγέτης ιθαγενικής κοινότητας δήλωσε ότι "το να πει κανείς ότι το πρόγραμμα θα εκτελεσθεί με ή χωρίς την οριοθέτηση είναι προσβολή... Εάν δεν έχουμε οριοθέτηση, δεν μπορούμε να πούμε ότι αυτό το πρόγραμμα θα συνεχιστεί". Η αλληλεγγύη του βορρά πρέπει να υποστηρίξει αυτά τα αιτήματα για τα δικαιώματα στη γη και την αυτονομία.

Οικοδομώντας μια Αλληλεγγύη Οικονομία στη Μεσοαμερική

Yael Falicov

International Development Exchange (IDEX), ΗΠΑ

"Το PPP είναι χίλιες φορές σημαντικότερο από τον Zapatismo ή κάποια ιθαγενική κοινότητα στη Chiapas." Vicente Fox

Με αυτές τις λέξεις, ο Πρόεδρος του Μεξικού αποκάλυψε το αληθινό πρόσωπο του μοντέλου ανάπτυξης του PPP: ένα σχέδιο που απαιτεί την εκτόπιση των ιθαγενικών πληθυσμών από την ύπαιθρο. Μπροστά σ' αυτή την απειλή, οι ιθαγενείς και ομάδες αγροτών (campesino) από όλη τη μεσοαμερικάνικη περιοχή απαντούν με τα δικά τους αναπτυξιακά πρότυπα τα οποία βασίζονται στις υπάρχουσες λαϊκές (grass-roots) πρωτοβουλίες.

Μερικές ομάδες στην Oaxaca και τη Γουατεμάλα το ονομάζουν "Οικονομία Campesino", ενώ στη Chiapas και τη Νικαράγουα ονομάζεται Αλληλεγγύη Οικονομία. Ο στόχος πάντως είναι ο ίδιος: να χτιστεί μια περιφερειακή οικονομία βασισμένη στην αμοιβαία υποστήριξη μεταξύ, όχι μόνο των τοπικών παραγωγών και καταναλωτών αλλά, των ίδιων των παραγωγών. Ένα κλειδί για αυτό το μοντέλο είναι η χρήση τεχνικών οργανικής (ή βιώσιμης) γεωργίας ώστε να σταματήσει η εξάρτηση των μικρών αγροτών από τις πολυεθνικές εταιρίες που τους πωλούν χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα, εισροές που τελικά καταστρέφουν το χώμα. Μια άλλη κεντρική αρχή είναι η οργάνωση των συνεταιρισμών, μια στρατηγική που δίνει προτεραιότητα στην αλληλεγγύη και στις

Νικαράγουα:

Ξηρά κανάλια (Dry Canals) εναντίον των Κοινοτήτων

Charles Warpehoski

Nicaragua Network, ΗΠΑ

Από τη Φιλαδέλφεια μέχρι το Λονδίνο, οι καταναλωτές ζητούν φτηνά blue jeans και "σεσουάρ". Οι ΗΠΑ και η Ευρώπη ικανοποιούν το πάθος τους για φτηνά καταναλωτικά προϊόντα βασισμένες στη φτηνή εργασία, ειδικά από την ανατολική Ασία. Το τέχνασμα αυτό παρέχει στις καταναλωτικές αγορές των ανατολικών ΗΠΑ και της δυτικής Ευρώπης αγαθά τα οποία προέρχονται από τις ανατολικές αγορές εργασίας. Η διώρυγα του Παναμά έπαιξε στο παρελθόν αυτόν τον ρόλο, αλλά δεν μπορεί πια να χειριστεί τον υψηλό όγκο ναυτιλίας που ποθούν οι καταναλωτές.

Έτσι εισάγετε το PPP. Ένα βασικό συστατικό του PPP είναι η κατασκευή διαδρόμων μεταφοράς Ανατολής - Δύσης σαν εναλλακτικές λύσεις για τη διώρυγα του Παναμά. Τουλάχιστον πέντε τέτοιοι διάδρομοι - ή αλλιώς "ξηρά κανάλια" - προτείνονται κατά μήκος του ισθμού της Κεντρικής Αμερικής, συμπεριλαμβανομένου του νότιου Μεξικού (Oaxaca), της Ονδούρας και του Ελ Σαλβαδόρ, και τουλάχιστον 3 προτάσεις εξετάζονται για τη Νικαράγουα.

Ένα "ξηρό κανάλι" είναι ένα σιδηροδρομικό σύστημα μεγάλου φορτίου - το οποίο κάποιες φορές περιλαμβάνει διασύνδεση με οδικές αρτηρίες - με μεγάλα λιμάνια (deep-water ports) στο τέλος του. Ενώ οι υποστηρικτές αυτών των "ξηρών καναλιών" υποσχονται νέες θέσεις εργασίας και οικονομική ανάπτυξη, μάλλον θα οδηγήσουν σε περιβαλλοντική καταστροφή, παραβιάσεις των ιθαγενικών δικαιωμάτων στη γη, και πολύ λίγες δουλειές.

Παραδείγματος χάριν, δύο ξεχωριστές προτάσεις "ξηρών καναλιών" για τις Νότιες Αυτόνομες Περιοχές της Νικαράγουας (RAAS), που υποστηρίζονται από την κυβέρνηση της Νικαράγουας, δημοπρατούνται αυτή την περίοδο για τις αμερικάνικες εταιρίες CINN και SIT Global. Οι προτάσεις περιλαμβάνουν τη δημιουργία μιας σιδηροδρομικής γραμμής πλάτους 500 ποδιών η οποία θα δημιουργήσει ένα τρομερό εμπόδιο για τη μετανάστευση των πούμα, των ιαγουάρων, και άλλων ζώων που βασίζονται στον ισθμό της Κεντρικής Αμερικής για τη μεταναστευτική διαδρομή βορρά - νότου. Πράγματι, αυτό το κόψιμο θα συμβεί εκεί όπου τα τροπικά δάση της Νικαράγουας αντιμετωπίζουν ήδη τις μεγαλύτερες απειλές και όπου ότι απομένει είναι το πιο πολύτιμο.

Επιπλέον, τα προτεινόμενα κανάλια θα ανοίξουν διόδους μέσα στα δάση, ενθαρρύνοντας την αποίκηση από τις εκτοπισμένες οικογένειες, αυξάνοντας έτσι την πίεση στα τοπικά οικοσυστήματα. Μεγάλοι αριθμοί χωρικών που ψάχνουν για καυσόξυλα, οικοδομικά υλικά και κρέας για τροφή σίγουρα θα κλάψουν πένθιμα για μεγάλα τμήματα των τροπικών δασών της Νικαράγουας.

Ενώ τα περιβαλλοντικά επιχειρήματα είναι από μόνα τους επιβαρυντικά, οι επιπτώσεις στους ιθαγενείς της Νικαράγουας και στις Αφρο-Νικαραγουανές κοινότητες θα μπορούσαν να είναι καταστρεπτικές. Βάσει του συντάγματος της Νικαράγουας και του Νόμου για την Αυτονομία, τα παραδοσιακά εδάφη των ιθαγενικών και εθνικών κοινοτήτων της ανατολικής Νικαράγουας είναι προστατευόμενα κοινοτικά εδάφη τα οποία δεν μπορούν να αγοραστούν ή να πωληθούν.

CAFTA: η είσοδος των εταιριών στη Κεντρική & τη Νότια Αμερική

Cherrene Horazuk

Committee in Solidarity with the People of El Salvador (CISPES), ΗΠΑ

Στις 16 Ιανουαρίου του 2001, ο Πρόεδρος Bush ανακοίνωσε επίσημα την πρόθεση της κυβέρνησής του να διαπραγματευτεί μια συμφωνία ελεύθερου εμπορίου στο στυλ της NAFTA με πέντε χώρες της Κεντρικής Αμερικής (Κόστα Ρίκα, Ονδούρα, Γουατεμάλα, Νικαράγουα, και Ελ Σαλβαδόρ). Ο Bush είχε δηλώσει ότι αυτή η συμφωνία, που ονομάζεται Central American Free Trade Agreement (CAFTA) είναι μεγάλης προτεραιότητας για τη κυβέρνησή του. Οι ΗΠΑ φοβούνται ότι το Μεξικό και ο Καναδάς έχουν ένα προβάδισμα διαπραγματεύσεων με την Κεντρική Αμερική, και δεν θέλουν να χάσουν τον οικονομικό έλεγχο της περιοχής. Σύμφωνα με τα λόγια ενός αμερικανού εμπορικού αντιπροσώπου, "μια συμφωνία ελεύθερου εμπορίου ΗΠΑ-Κεντρική Αμερική θα διασφάλιζε ότι οι επιχειρήσεις μας δεν θα βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, θα στήριζε τα \$4 δισεκατομμύρια των αμερικάνικων επενδύσεων στην περιοχή και θα απώθουσε (avoid) τη διάβρωση της αμερικάνικης ανταγωνιστικότητας".

Αυτό είναι ένα βασικό στοιχείο της αμερικάνικης στρατηγικής για την διαπραγμάτευση της FTAA. Οι αξιωματούχοι των ΗΠΑ υπολογίζουν ότι εάν κλείσουν διμερείς και μικρότερες περιφερειακές συμφωνίες στα επόμενα 1-2 χρόνια, θα ενισχύσουν το λόγο τους για την FTAA. Επίσης έχουν δηλώσει ότι επειδή τα έθνη της CAFTA είναι τα μικρότερα στην Λατινική Αμερική, θα είναι οι ευκολότερα διαπραγματεύσιμοι συνεταιρι για μια συμφωνία, και ότι οποιαδήποτε περιφερειακή συμφωνία θα προτρέψει την Αργεντινή και τη Βραζιλία να προσαρμοστούν. Κατόπιν, εάν υπάρχουν προβλήματα κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων της FTAA, οι ΗΠΑ θα έχουν ήδη σε ισχύ τις υπάρχουσες συμφωνίες έτσι ώστε να εξασφαλίσουν την συνέχεια του ελεύθερου εμπορίου.

Μεσοαμερικάνικος Βιολογικός Διάδρομος (Mesoamerican Biological Corridor):

Βιοποικιλότητα για πούλημα;

Gian Carlo Delgado Ramos,
UNAM

Συγγραφέας του La Amenaza Biologica (Η Βιολογική Απειλή), Plaza Y Janes, Μεξικό, 2002

Η περιοχή που καλύπτεται από το PPP είναι εξαιρετική όσον αφορά την βιολογική ποικιλότητά της. Αν και η περιοχή περιλαμβάνει μόνο το 0,5% της μάζας του παγκόσμιου εδάφους, το νότιο Μεξικό και η Κεντρική Αμερική περιέχουν πάνω από το 7% των γνωστών ειδών στον κόσμο. Σε συνδυασμό με τους ογκώδεις κοραλλιογενείς υφάλους των ακτών του Ατλαντικού και της Καραϊβικής, αντιπροσωπεύει μια ασύγκριτη ποικιλία φυτών και ζώων.

Δύο νέα έργα που προωθούνται από την Παγκόσμια Τράπεζα - ο Μεσοαμερικάνικος Βιολογικός Διάδρομος και ο Μεσοαμερικάνικος Διάδρομος Κοραλλιών - υποτίθεται ότι στοχεύουν στην προστασία της βιοποικιλότητας στην περιοχή του PPP με τρόπο που να ενισχύει τους τοπικούς πόρους επιβίωσης. Εντούτοις, οι τοπικοί ιθαγενείς πληθυσμοί έχουν κάθε λόγο να υποψιάζονται ότι τα κίνητρα πίσω από αυτά τα προγράμματα είναι να επιτραπεί η εξαγωγή αυτών των πόρων από τις πολυεθνικές εταιρίες παρά η προστασία τους για τοπική χρήση - στην ουσία με αυτόν τον τρόπο συγκροτείται μία "πράσινη" έκδοση του PPP.

Ο Μεσοαμερικάνικος Βιολογικός Διάδρομος καλύπτει μια περιοχή που περιλαμβάνει τις μεξικάνικες πολιτείες Campeche, Yucatan, Quintana Roo και Chiapas, και επιπρόσθετα μία μεγάλη λωρίδα της Κεντρικής Αμερικής - συνολικά 102 εκατομμύρια εκτάρια ασύγκριτου βιολογικού και πολιτιστικού πλούτου. Ο Μεσοαμερικάνικος Διάδρομος Κοραλλιών περιλαμβάνει τους σημαντικότερους κοραλλιογενείς υφάλους του Μεξικού, της Γουατεμάλα, του Μπελίζ και της Ονδούρας, οι οποίοι εκτείνονται από το νοτιοανατολικό μισό της χερσονήσου Yucatan ως στα νησιά Bay στην Ονδούρα και συμπεριλαμβάνει τον δεύτερο μεγαλύτερο κοραλλιογενή ύφαλο στον κόσμο.

Στους χορηγούς των δύο αυτών διαδρόμων περιλαμβάνονται η Παγκόσμια Τράπεζα και το Global Environmental Facility (GEF), πολυάριθμες Γραμματείες πολιτειών των χωρών από τις οποίες περνούν οι διάδρομοι, εθνικοί και διεθνείς επενδυτές, η Central American Commission for Environment and Development, καθώς επίσης και τοπικοί, εθνικές και διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις (NGOs).

Βασικό ρόλο σε αυτά τα προγράμματα παίζει η διεθνής μη κερδοσκοπική Conservation International, στο συμβούλιο της οποίας συμμετέχει ο Alfonso Romo, προϊστάμενος του πολυεθνικού γίγαντα της βιοτεχνολογίας Grupo Pulsar. Αυτή η οργάνωση έχει δεχτεί δριμυία κριτική για τον ρόλο της στην προώθηση του ζητήματος της μετατόπισης οικογενειών ιθαγενών που ζουν κοντά στην περιβαλλοντικά προστατευόμενη περιοχή Montes Azules Biosphere Reserve στην Chiapas, καθώς επίσης και για την υπογραφή των συμφωνιών "αμοιβαίας" συνεργασίας με πολυεθνικές βιοτεχνολογικές και φαρμακευτικές εταιρίες.

Παναμάς: Ιθαγενείς λαοί και PPP

Tito Livio Martinez

Movimiento Juventud Kuna, Παναμάς

Οι ιθαγενείς πληθυσμοί του Παναμά είναι γενικά απληροφόρητοι για το PPP. Όπως πολλά άλλα, αναπτύχθηκε πίσω από τις πλάτες μας. Είχαμε άσχημες εμπειρίες με αυτά τα προγράμματα, όπως την κατασκευή του υδροηλεκτρικού φράγματος Bayano (1968-1975). Περισσότερα από 30 χρόνια πριν, αυτό το φράγμα προκάλεσε ανεπανόρθωτη ζημία σε όλα τα συστατικά στοιχεία του οικοσυστήματός μας - νερό, χώμα, αέρα, φυτά, ψάρια και ζώα - και εκτόπισε 2.500 ιθαγενείς των φυλών Kuna και Embera από τα εδάφη τους.

Το πρόγραμμα κατέστρεψε εύφορα αγροκτήματα κακάο και καφέ. Σε αντάλλαγμα, η κυβέρνηση υποσχέθηκε να μας παρέχει πόσιμο νερό, ηλεκτρική ενέργεια και πλήρη μετεγκατάσταση σε γειτονική γη ίσης γονιμότητας ως αποζημίωση για τα χαμένα αγροκτήματα και τις ιδιοκτησίες. Τίποτα από αυτά δεν έχει υλοποιηθεί και ενώ το φράγμα παρέχει ηλεκτρική ενέργεια ουσιαστικά για ολόκληρο το έθνος, οι λαοί που επηρεάστηκαν με τον πιο αρνητικό τρόπο από αυτό το πρόγραμμα - οι Kuna και Embera - παραμένουν οι περισσότεροι χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα.

Τα τελευταία 30 χρόνια, οι ιθαγενείς λαοί έχουν επιδιώξει να αποζημιωθούν από μία σειρά Παναμαϊκών κυβερνήσεων. Εντούτοις, τα αιτήματα των εκτοπισμένων λαών δεν έχουν ικανοποιηθεί, υποχρεώνοντάς μας να κάνουμε την απεγνωσμένη κίνηση της μίνυσης της κυβέρνησης στο Inter-American Court for Human Rights.

Τα τελευταία χρόνια, οι ιθαγενείς λαοί έχουν απορρίψει τέτοια προγράμματα εκατομμυρίων δολαρίων ως επιθέσεις ενάντια στη βιοποικιλότητα της γης των προγόνων μας. Είναι τραγικό να παρακολουθούμε την ανεμπόδιση υλοτόμηση από τις πολυεθνικές εταιρίες στην επαρχία Darien, τον τρόπο με τον οποίο οι ξένες επιχειρήσεις έχουν πάρει με επιθετικό τρόπο τον έλεγχο των τοπικών και εθνικών αγορών, την τροφική ανασφάλεια και την μεγάλης κλίμακας μετανάστευση στην Πόλη του Παναμά η οποία προκαλείται από την έλλειψη εσωτερικών πολιτικών που να υποστηρίζουν τις αγροτικές περιοχές.

Διάφορες Παναμαϊκές κυβερνήσεις έχουν συνθηκολογήσει με τις απαιτήσεις των διεθνών οικονομικών οργανισμών, επιλέγοντας να επεκτείνουν πολιτικές που προωθούν την πείνα, τη δυστυχία και την παράδοση της εθνικής μας κληρονομιάς σε αυτές τις οντότητες. Ξεπουλούν τους φυσικούς μας πόρους ως πληρωμή, με σκοπό την συγκέντρωση του πλούτου τους και τα οφέλη που θα δρέψουν από τα επενδυμένα κεφάλαια των μεγάλων πολυεθνικών εταιριών.

Το PPP δεν είναι τίποτα περισσότερο από ένα ακόμη πρόγραμμα που σχεδιάστηκε για να ικανοποιήσει τα ίδια συμφέροντα του διεθνούς κεφαλαίου, αλλά αυτή η εκδοχή προτείνει την αποίκιση και εκμετάλλευση των φυσικών μας πόρων κάτω από την μάσκα της προώθησης παραγωγικών επενδύσεων, την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, τη διευκόλυνση της βιώσιμης ανάπτυξης και άλλων ψεμάτων.

Οι ιθαγενείς λαοί και τα λαϊκά στρώματα πρέπει να συνεργαστούν για να αντιμετωπίσουν αυτήν την απειλή.

Γουατεμάλα: Τροπικά δάση σε κατάσταση πολιορκίας

Carlos Albacete

Tropico Verde, Γουατεμάλα

Περίπου το ένα τρίτο της Γουατεμάλα - 21.000 τετραγωνικά μίλια - καλύπτεται από τροπικά δάση, καθιστώντας το ένα από τα σημαντικότερα οικοσυστήματα στον κόσμο. Εξαιτίας του γεγονότος ότι στην περιοχή υπάρχει ένας από τους υψηλότερους ρυθμούς υλοτόμησης στον κόσμο, περίπου 2% (480 τετραγωνικά μίλια κατά προσέγγιση) αυτών των τροπικών δασών καταστρέφονται ετησίως. Όμως περίπου 13.200 τετραγωνικά μίλια τροπικού δάσους βρίσκονται αυτήν την περίοδο μέσα σε προστατευόμενες ζώνες. Αυτές είναι οι περιοχές που απειλούνται από το PPP.

Το SIEPAC - τμήμα του PPP - θα περάσει ακριβώς μέσα από την περιβαλλοντικά προστατευόμενη περιοχή Mayan Biosphere Reserve. Η πρόταση περιλαμβάνει την κατασκευή δρόμων ταχείας κυκλοφορίας, φραγμάτων και ηλεκτρικών δικτύων που θα διαπεράσουν την καρδιά της ζούγκλας, καταστρέφοντας την ομορφιά και την οικολογική ισορροπία της περιοχής. Σχεδόν το μισό από το τροπικό δάσος που έχει απομείνει στη χώρα - 9.000 τετραγωνικά μίλια - απειλείται από αυτό το σχέδιο.

Πρόσφατες μελέτες έχουν δείξει ότι η κατασκευή δρόμων ταχείας κυκλοφορίας στην περιβαλλοντικά προστατευόμενη περιοχή Mayan Biosphere Reserve έχει φέρει μαζί της την καταστροφή χιλιάδων acres τροπικού δάσους. Ελεγχόμενος από την Tropico Verde, βρέθηκε ότι ένας δρόμος που δημιουργήθηκε την δεκαετία του '80 για έρευνα πετρελαίου έχει διευκολύνει τη μαζική παράνομη υλοτόμηση.

Όμοια, περίπου το 60% του εθνικού πάρκου Laguna del Tigre έχει επηρεαστεί σοβαρά από τις καθιζήσεις από την κατασκευή ενός δρόμου ταχείας κυκλοφορίας. Οι τοπικές αρχές είναι ανίκανες (ή απρόθυμες) να σταματήσουν το πρόβλημα. Συνεπώς, το εθνικό πάρκο έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση βοοειδούς βόσκησης απ' ό,τι τα αγροκτήματα που βρίσκονται έξω από την προστατευόμενη ζώνη.

Τα τροπικά δάση της Γουατεμάλας είναι μια από τις λίγες αιτίες που μπορούν να ενώσουν ολόκληρο τον πληθυσμό μας. Από τους ντόπιους μέχρι τους κατοίκους των πόλεων, όλοι καταλαβαίνουν τη σημασία έχει να σωθεί η ζούγκλα. Αυτή η περιοχή είναι ζωτικής σημασίας για χιλιάδες είδη ζώων και φυτών τα οποία αντιμετωπίζουν κίνδυνο εξαλείψης εάν εξαφανιστεί.

Ο μόνος δυνατός τρόπος να σταματήσει αυτή η απειλή είναι να δημιουργηθεί ισχυρή εθνική και διεθνή αντίσταση στα μοντέλα ανάπτυξης - όπως το PPP - που προσπαθούν να πλουτίσουν μια χούφτα ανθρώπων με κόστος την καταστροφή της φύσης και του τρόπου ζωής των ντόπιων πληθυσμών.

Για τέτοιες εταιρίες, οι περιοχές αυτές είναι χρυσωρυχείο, καθώς κάθε μία φέρει φυσικά είδη που αντιπροσωπεύουν τη δυνατότητα παραγωγής νέων προϊόντων και επομένως μεγαλύτερων κερδών. Όμως για τους τοπικούς πληθυσμούς, το πατεντάρισμα, από τις ξένες επιχειρήσεις, των φυτών και άλλων ειδών που χρησιμοποιούν στην καθημερινή τους ζωή και στις τελετουργίες τους αποτελεί "βιοπειρατία" δηλαδή κλοπή της βιοποικιλότητας και της ιθαγενικής γνώσης μέσω των πατέντων.

Η πρακτική της "βιοπειρατίας" πλήττει τις τοπικές κοινότητες με τρεις τρόπους:

1) Αποτελεί πνευματική κλοπή, που δημιουργεί μια ψεύτικη αξίωση καινοτομίας και εφεύρεσης η οποία αρνείται στους ανθρώπους του Νότου την αναγνώριση της δημιουργικότητάς τους και τις πνευματικές πηγές.

2) Εκτρέπει τους λιγοστούς βιολογικούς πόρους στο μονοπωλιακό έλεγχο των Βόρειων εταιριών, στερώντας τις τοπικές κοινότητες και τους γηγενείς επαγγελματίες από την χρήση των τοπικών πόρων και

3) Δημιουργεί μονοπώλια αγοράς, αποκλείοντας τους αρχικούς καινοτόμους από το νόμιμο μερίδιο των τοπικών, εθνικών, και διεθνών αγορών τους.

Σαν ένα μόνο παράδειγμα της ζημιάς που μπορεί αυτό να προκαλέσει, βάσει των σημερινών νόμων πνευματικής ιδιοκτησίας, πολλές επιχειρήσεις αναγνωρίζονται τώρα ως "ιδιοκτήτες" συγκεκριμένων σπόρων. Αυτή η διαστροφή εξισώνει τους μικρούς αγρότες που προσπαθούν να σώσουν τους σπόρους ή να τους μοιραστούν με τους γείτονές τους, με "κλέφτες". Ήδη, μεγάλες αγροτοβιομηχανικές εταιρίες αφιερώνουν χρήματα και πόρους για να ανακαλύψουν τους αγρότες που συμμετέχουν σε τέτοιες "κλοπές".

Μερικές από τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από τους επενδυτές στο Μεσοαμερικάνικο Βιολογικό Διάδρομο - όπως η ταξινόμηση των ειδών, η δημιουργία καταλόγου των ενεργών χημικών συστατικών κάθε ουσίας και η δημιουργία γονιδιακών τραπεζών - φαίνονται σχεδιασμένες για να υποκινήσουν τις προσπάθειες της βιοτεχνολογίας και να εντείνουν την "βιοπειρατία" στην περιοχή. Αυτό το ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην έρευνα γενετικών ποικιλιών, σε συνδυασμό με τους Κανόνες Πνευματικής Ιδιοκτησίας, στο πλαίσιο του κεφαλαίου 8 της προτεινόμενης FTAA (που επιτρέπει στις πολυεθνικές εταιρίες να μηνύσουν κυβερνήσεις εάν δεν τους παραχωρούν τα αποκλειστικά δικαιώματα στην κατοχή πατέντων πάνω σε είδη), θα μπορούσε να πυροδοτήσει μια κατάσταση στην οποία οι ιθαγενείς πληθυσμοί ληστεύονται από τα δικαιώματά τους να χρησιμοποιούν τα δικά τους φάρμακα.

Σύμφωνα με την προτεινόμενη FTAA, αυτό το "πράσινο" μοντέλο θα επεκταθεί για να συμπεριλάβει τη δημιουργία του Νότιου Βιολογικού Διαδρόμου. Αυτός ο βιολογικός διάδρομος θα επεκταθεί σε όλο το μήκος και το πλάτος της Νότιας Αμερικής, με ιδιαίτερη εστίαση στους ασύγκριτους πόρους της λεκάνης απορροής του Αμαζονίου.

Πρόσθετες πληροφορίες παρέχονται από την Sarah Aird, Network in Solidarity with Guatemala (NISGUA), ΗΠΑ.

Τα ηλεκτρικά δίκτυα του PPP και οι δρόμοι υπερταχείας κυκλοφορίας: Ποιός ωφελείται;

Mario Rodriguez,

Council of Research and Information for Development (CIID), Γουατεμάλα

Οι στυλοβάτες της διαδικασίας του εκουγχρονισμού που προτείνεται στο πλαίσιο του PPP περιλαμβάνουν τις πρωτοβουλίες Transportation Corridor και Mesoamerican Energy Intergration. Αυτές οι δύο πρωτοβουλίες είναι η βάση για τη δημιουργία της παραγωγικής υποδομής που θα επιτρέψει στην περιοχή να γίνει ανταγωνιστική, αυξάνοντας το επίπεδο ανάπτυξης για να προσελκυσθούν κρίσιμης σημασίας ξένες επένδψεις - τουλάχιστον από την πλευρά των κυβερνητικών αρμόδιων σχεδιασμού, των εταιρικών επενδυτών και των διεθνών οργανισμών χρηματοδότησης που εφαρμόζουν αυτό το σχέδιο.

Προγράμματα δημιουργίας δρόμων

Η Transportation Corridor επιδιώκει να δημιουργήσει μια αλυσίδα δρόμων ταχείας κυκλοφορίας κατά μήκος της ακτής του Ειρηνικού ωκεανού στην περιοχή μεταξύ του Παναμά και του Tarachula στο Μεξικό, συνδέοντας τα διαφορετικά λιμάνια της κάθε χώρας. Αυτές οι διαδρομές θα ενωθούν με διαδρόμους δρόμων ταχείας κυκλοφορίας που προτείνονται από τη μεξικάνικη κυβέρνηση για να δημιουργήσουν έναν διάδρομο επιμελητείας που θα επιτρέψει την άμεση πρόσβαση στη βόρεια ζώνη της ηπείρου. Η πρόθεση του προγράμματος διαδρόμων είναι να γίνει λιγότερο περίπλοκη η μεταφορά των εμπορευμάτων στην περιοχή και επομένως να διευκολυνθεί το εμπόριο προϊόντων.

Το Πρόγραμμα Διαδρόμων Οδικής Ολοκλήρωσης Ατλαντικού θα συνδέσει το Μεξικό, το Μπελίζ, τη Γουατεμάλα, την Ονδούρα και το Ελ Σαλβαδόρ, αρχίζοντας από την μεξικάνικη πόλη Villahermosa και τελειώνουν στο λιμάνι Cutuco του Ελ - Σαλβαδόρ. Αυτός ο διάδρομος θα καλύψει μια διαδρομή περίπου 1.925 χιλιομέτρων.

Το Πρόγραμμα Διαδρόμων Οδικής Ολοκλήρωσης Ειρηνικού θα συνδέσει το Μεξικό, το Μπελίζ, τη Γουατεμάλα, την Ονδούρα, το Ελ Σαλβαδόρ, τη Νικαράγουα, την Κόστα Ρίκα και τον Παναμά. Η διαδρομή έχει μήκος περίπου 3.156 χιλιόμετρα, αρχίζοντας στην πόλη Hidalgo του Μεξικού και τελειώνοντας στην πόλη του Παναμά.

Πρωτοβουλία Mesoamerican Energy Intergration

Ο κύριος στόχος αυτής της πρωτοβουλίας είναι "να προσελκύσει την συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην περιοχή". Σύμφωνα με το έγγραφο της IDB, ο στόχος αυτός θα επιτρέψει τη δημιουργία μιας whole-sale αγοράς διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Η πρώτη φάση αυτής της πρότασης περιλαμβάνει τη σύνδεση της Κεντρικής Αμερικής μέσω ενός μηχανισμού που προτείνεται από το Electrical Interconnection System for Central America (SIEPAC), μιας οργάνωσης που δημιουργήθηκε μέσα από τις διαδικασίες ενοποίησης της Κεντρικής Αμερικής και που αναβιώνεται τώρα από το PPP. Ο μηχανισμός SIEPAC υποστηρίζεται από μία αρχική επένδυση της IDB, τις κυβερνήσεις της

Σύμφωνα με την έκθεση του World Rainforest Movement του 1999 Φυτείες δέντρων: Επιπτώσεις και αγώνες:

"Οι αυξανόμενες δραστηριότητες της βιομηχανίας maquiladora ...[στο Μεξικό]... έχουν οδηγήσει σε ένα τεράστιο έλλειμμα υλικού χάρτινης συσκευασίας... που χρησιμοποιείται για το απαραίτητο πακετάρισμα των βιομηχανικών αγαθών που εφοδιάζουν τις αγορές του εξωτερικού. Ανταποκρινόμενη στις πιέσεις από το βιομηχανικό τομέα της χώρας, η μεξικάνικη κυβέρνηση προετοιμάζει τώρα το έδαφος για την προώθηση μεγάλης κλίμακας φυτειών ξύλου για πολτό ώστε να παρέχει την πρώτη ύλη στη βιομηχανία για να παράγει φτηνό πολτό και χαρτί ώστε να συμπληρώσει αυτό το χάσμα."

Οι απειλές που τίθενται από τα γνωστά χαρακτηριστικά των GE δέντρων είναι πολλές. Δύο από τους βασικούς κινδύνους είναι:

* Η ανθεκτικότητα στην Glyphosate επιτρέπει αυξημένους εναέριους ψεκασμούς με ζιζανιοκτόνα χωρίς να καταστρέφεται το δέντρο. Η Glyphosate είναι το ενεργό συστατικό στο ιδιαίτερα τοξικό ζιζανιοκτόνο Roundup της Monsanto. Η έκθεση στην Glyphosate βλάπτει πολλούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των ευεργετικών εντόμων, των ψαριών, των πουλιών, των μικρών θηλαστικών, των γαιοσκωλήκων, των εδαφολογικών βακτηριδίων και των μυκήτων. Αυτή η χημική ουσία ήταν ένα συστατικό του χημικού Agent Orange και έχει συνδεθεί, μεταξύ άλλων ασθενειών, με την πρόκληση καρκίνου, καρδιακών παθήσεων, οστεοπόρωσης, αναπαραγωγικών διαταραχών και αναπνευστικών προβλημάτων.

* Μερικά δέντρα τροποποιούνται για να παραγάγουν μια μορφή φυσικού εντομοκτόνου, την τοξίνη BT, σε κάθε κύτταρο του δέντρου καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του. Η τοξίνη BT σκοτώνει όχι μόνο τα έντομα στόχους αλλά και τα έντομα μη-στόχους και έχει ανακαλυφθεί ότι μολύνει τις υδατικές πηγές. Όπως συμβαίνει με όλα τα σημαντικά φυτοφάρμακα, η τοξίνη BT δημιουργεί "υπερ-παράσιτα" - έντομα ανθεκτικά στην τοξίνη, τα οποία χρειάζονται τη βιομηχανία για να τα "ελέγξει" χρησιμοποιώντας άλλες, συχνά περισσότερο θανατηφόρες, μεθόδους.

Καθώς το PPP προωθείται και οι εμπορικές αιτήσεις για την παραγωγή GE δέντρων "ανθίζουν" με περίεργο τρόπο "από τα πάνω", οι ιθαγενικές κοινότητες και τα οικοσυστήματα του Μεξικού και της Κεντρικής Αμερικής αντιμετωπίζουν ίσως τη μεγαλύτερη τους πρόκληση από την ισπανική εισβολή. Αυτή η πρόκληση απαιτεί την αντιπαράθεση με ισχυρές βιομηχανίες και διεφθαρμένες κυβερνήσεις... μία αντιπαράθεση για την αυτονομία, την πολιτιστική και βιολογική ποικιλομορφία και ένα μέλλον βασισμένο στην βιωσιμότητα (sustainability) και όχι στις agendas των εταιριών.

Η μαζική μετανάστευση διασπά οικογένειες και καταστρέφει τις κοινότητες, καθώς οι χωρίς-χαρτιά εργαζόμενοι διακινδυνεύουν τις ίδιες τους τις ζωές σε αναζήτηση μιας αξιοπρεπούς εργασίας. Η μόνη λογική λύση είναι μια πλήρης επανεξέταση της "ανάπτυξης", εστιάζοντας στη δημοκρατική συμμετοχή των πληθυσμών που επηρεάζονται και παραγωγή για περιφερειακή κατανάλωση αντί για εξαγωγές. Πρέπει να απαιτήσουμε ένα τέλος στην εταιρικοκεντρική νεοφιλελεύθερη ανάπτυξη μέσω προγραμμάτων όπως το PPP και γενική αμνηστία για τους χωρίς-χαρτιά εργαζομένους που έχουν ήδη υποστεί εκτόπιση εξαιτίας αυτής της πολιτικής.

Frankentrees: Γενετική Μηχανική και PPP

BradHash

Action for Social and Ecological Justice/(ASEJ), ΗΠΑ

Καθώς το PPP περνά σαν οδοστρώμα πάνω από το τοπίο του Μεξικό και της Κεντρικής Αμερικής αγνοώντας βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και οικολογικές ευθύνες, φέρνει μαζί του τη σχετικά άγνωστη απειλή των γενετικά τροποποιημένων (GE) δέντρων. Είδη όπως το πεύκο radiata, ο αφρικάνικος φοίνικας και ο ευκάλυπτος, τροποποιούνται γενετικά σε εργαστήρια για να δημιουργήσουν γνωρίσματα που θα ήταν αδύνατο να επιτευχθούν μέσω των παραδοσιακών τεχνικών διασταύρωσης ποικιλιών (cross-breeding). Αυτά τα γνωρίσματα, μαζί με τις καλά τεκμηριωμένες επιδράσεις των φυτειών δέντρων στις ιθαγενικές κοινότητες και τα ντόπια δάση, καθιστούν τα GE δέντρα τον μεγαλύτερο κίνδυνο για τη βιοποικιλότητα μετά το αλυσοπρίνο.

Η αιχμή του δόρατος στην έρευνα για την ανάπτυξη των GE δέντρων στο Μεξικό είναι η Grupo Pulsar, μια πολυεθνική εταιρία που εδρεύει στο Monterrey του Μεξικού. Οι εγκαταστάσεις τους στην Tapachula στην Chiapas, χρησιμοποιούν αυτήν την περίοδο ως humid-tropics ερευνητικό εργαστήριο της NAFTA για τη βιοτεχνολογία των δέντρων και της γεωργίας. Ο Alfonso Romo, προϊστάμενος της Grupo Pulsar, βρίσκεται στη συμβουλευτική επιτροπή του PPP η οποία έχει προτείνει την εγκατάσταση μίας φυτείας 750.000 acres από τη μεξικάνικη πολιτεία Πουέμπλα απ' άκρη σ' άκρη σ' ολόκληρο τον ισθμό της Κεντρικής Αμερικής.

[Ο Romo βρίσκεται επίσης στο συμβούλιο της Conservation International, έναν σημαντικό φορέα του Μεσοαμερικανικού Βιολογικού Διαδρόμου - σ.τ.ε.]. Όταν αυτές οι πληροφορίες συνδυαστούν με το γεγονός ότι ένας κύριος χρηματοδότης για ένα μέρος του PPP είναι η International Paper Company - ο μεγαλύτερος συνήγορος των GE δέντρων παγκοσμίως - είναι εύκολο να συμπεράνει κανείς ότι η παραπάνω πρόταση τίθεται με σκοπό την εισαγωγή GE δέντρων στο Μεξικό και την Κεντρική Αμερική.

Κεντρικής Αμερικής και το Fifth Centennial Development Fund of Spain.

Σύμφωνα με την SIEPAC, θα δημιουργηθεί μια ηλεκτρική γραμμή μήκους 1.830 χιλιομέτρων, ισχύος 230 KW, που θα εκτείνεται από τη Γουατεμάλα ως τον Παναμά, με συνδέσεις σε υποσταθμούς μετασχηματισμού και τα ηλεκτρικά δίκτυα των συμμετεχόντων χωρών. Η επόμενη φάση αφορά την ολοκλήρωση της σύνδεσης μεταξύ της Γουατεμάλα και του Μεξικού, και έπειτα της Γουατεμάλας και του Μπελίζ. Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου σχεδίου, η IDB θα δώσει 170 εκατομμύρια δολάρια σε δάνεια και παραχωρήσεις στις ηλεκτρικές επιχειρήσεις από την Κόστα Ρίκα, το Ελ Σαλβαδόρ, τη Γουατεμάλα, την Ονδούρα, τη Νικαράγουα και τον Παναμά.

Ανακεφαλαιώνοντας, και τα σχέδια δρόμων ταχείας κυκλοφορίας και τα ηλεκτρικά σχέδια έχουν σαν στόχο να δημιουργήσουν την απαραίτητη βιομηχανική υποδομή που θα εγγυηθεί ένα άμεσο πλεονέκτημα επένδυσης για τους επενδυτές μεγάλου κεφαλαίου στην περιοχή. Δεν είναι προτάσεις για βιώσιμη κοινωνική ανάπτυξη, αλλά για να δημιουργηθεί η απαραίτητη υποδομή που θα εξασφαλίσει ότι οι πολυεθνικές επιχειρήσεις θα χρησιμοποιήσουν το συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής για να εκμεταλλευτούν τους φυσικούς και στρατηγικούς πόρους της Μεσοαμερικής. Μερικά από τα χαρακτηριστικά που θέλουν να εκμεταλλευθούν περιλαμβάνουν: μια θέση κοντά στις ΗΠΑ, μια πρωτοπόρα

PPP MEGAHIGHWAYS				
The two major transportation corridors created by the PPP are shown on the Map of PPP Projects, page XX. Here is a list of the cities and towns through which these highways will pass.				
Atlantic Corridor				
MEXICO	BELIZE	GUATEMALA	HONDURAS	EL SALVADOR
Coatzacoalcos	Belize City	Cumbre	Corinto	Cutuco
Villahermosa	Dangriga	Modesto	Puerto Cortés	
Escarcega	Dump	Méndez	San Pedro Sula	
Chetumal		Rio Dulce	Tegucigalpa	
		La Ruidosa	Jicaro Galán	
		Entre Ríos		
Pacific Corridor				
MEXICO	GUATEMALA	EL SALVADOR	COSTA RICA	NICARAGUA
Puebla	Tecún Umán	Hachadura	Barranca	Chinandega
Veracruz	Escuintla	Amatillo	Paso Canoas	Leon
Coatzacoalcos	Pedro de Alvarado			Managua
Ocozacoautla		PANAMA		Nandaime
Arriaga		Panama City		Peñas Blancas
Tapachula		HONDURAS		
Ciudad Hidalgo	Jicaro Galán			
	Guasaule			

Source: Inter-American Development Bank (IDB)

παγκόσμια αγορά, άφθονη φτηνή εργασία, διαθέσιμες πρώτες ύλες και απουσία της ανάγκης να δημιουργηθεί ανθρώπινη ανάπτυξη στις χώρες. Τί περισσότερο μπορεί να ζητήσει ένας επενδυτής; Μόνο οι κυβερνήσεις να επικεντρώσουν την προσοχή τους στο περιφερειακό εθνικό χρέος τους για να χρηματοδοτήσουν την υποδομή που απαιτείται για να αναπτύξουν την βιομηχανία. Η IDB ήδη βλέπει ότι αυτό γίνεται με προσφορές σε δημοσιονομικές εταιρίες για την εφαρμογή του PPP.

Maquiladoras: Η Πορεία (των sweatshops) προς το Νότο

La Coordinadora Regional de Los Altos de Chiapas de La Sociedad Civil en Resistencia, Μεξικό.

Ένα αναπόσπαστο τμήμα του PPP είναι ένα πρόγραμμα που ονομάζεται "Πορεία προς το Νότο" το οποίο σκοπεύει να δημιουργήσει όλες τις συνθήκες (εργασία και υποδομή) που απαιτούνται για να εγκατασταθούν διάδρομοι για την πολυεθνική βιομηχανία των maquiladora στο νότιο-νοτιοδυτικό Μεξικό και τελικά σε όλη την Κεντρική Αμερική.

Η εγκατάσταση των εργοστασίων μέσω αυτού του σχεδίου θα έχει τουλάχιστον τρία κύρια αποτελέσματα:

- 1) Να δαμάσει τους τοπικούς πληθυσμούς να μετακινηθούν από τα εδάφη τους
- 2) Να επιτρέψει την εκμετάλλευση της φτηνής χειρωνακτικής εργασίας, και
- 3) Να επιλύσει, εν μέρει, το πρόβλημα της μετανάστευσης των εργαζομένων που δεν είναι επίσημα εγγεγραμμένοι στα κρατικά αρχεία, από το Μεξικό και την Κεντρική Αμερική προς τις ΗΠΑ.

Το ζήτημα των maquiladoras έχει πολλές πλευρές. Ο Μεξικανός Πρόεδρος Vicente Fox και η τάξη των επιχειρηματιών θα ωφεληθούν πολιτικά προωθώντας τη δημαγωγία ότι τα maquiladoras θα παρέχουν θέσεις εργασίας στην περιφέρεια. Όμως το γεγονός είναι ότι θα είναι ένα κομμάτι μόνο ενός μεγάλου προγράμματος που θα οδηγήσει σε μία wholesale εκμετάλλευση των τοπικών κατοίκων και μια βαθιά αντιδημοκρατική επίθεση στην κυριαρχία όλων των χωρών που θα επηρεαστούν.

Με έναν ολοένα αυξανόμενο αριθμό ανθρώπων που θα ζητούν δουλειά στα maquiladoras, ο έντονος ανταγωνισμός θα μειώσει τα επίπεδα των μισθών και θα αυξήσει τον απαιτούμενο αριθμό ωρών δουλειάς. Τα maquiladoras διατηρούν το πάνω χέρι στους εργάτες - οποιαδήποτε στιγμή, μπορούν εύκολα να μεταφέρουν τις λειτουργίες τους σε μέρη που προσφέρουν ελκυστικότερα κίνητρα. Σαν κίνητρο, οι τοπικές κυβερνήσεις επιχορηγούν αυτές τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, αίροντας φόρους και δασμούς ενώ παράλληλα αναγκάζουν τους ψηφοφόρους τους να επιβαρυνθούν το κόστος των θερατιών απαιτήσεων υποδομής μέσω των φόρων.

Αυτό επιτρέπει στις πολυεθνικές εταιρίες να κερδοσκοπούν πίσω από ένα παραπέτασμα καπνού από κατασκευασμένες οικονομικές στατιστικές που κρύβουν την τεράστια και επιταχυνόμενη εξασθένιση των ανθρώπων στην περιοχή. Κατά συνέπεια, το μέτρο της εθνικής οικονομίας συνολικά, χωρίς την ανάλυση της κατάστασης των λιγότερο προστατευμένων πληθυσμών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τέλεια μεταμφίεση για να προωθήσει την προοπτική του PPP. Σύμφωνα με το PPP, τα γεγονότα θα εκτυλιχθούν όπως έγινε στα βόρεια σύνορα του Μεξικού, όπου χιλιάδες πολυεθνικά maquiladoras εγκαταστάθηκαν μετά την εφαρμογή της NAFTA.

Όταν εξετάζουμε τον τρόπο με τον οποία αυτά τα εργοστάσια λειτουργούν, διαπιστώνουμε ότι συχνά απολύουν οποιονδήποτε προσπαθεί να οργανώσει ή να αγωνιστεί για καλύτερες συνθήκες εργασίας. Αυτοί οι άνθρωποι μπαίνουν σε μια μαύρη λίστα που κυκλοφορεί μεταξύ των maquilas και περιορίζει τη δυνατότητά τους να βρουν εργασία.

Μετανάστευση: Συνέπεια της "ανάπτυξης" αλλά PPP

Macrina Cardenas

Mexico Solidarity Network, ΗΠΑ

Το PPP προωθείται ως ένα πρόγραμμα "ανάπτυξης" που θα μειώσει τη μετανάστευση από το νότιο Μεξικό και την Κεντρική Αμερική προς τις Ηνωμένες Πολιτείες με την παροχή θέσεων εργασιών σε περιοχές νότια των συνόρων ΗΠΑ-Μεξικού. Εάν η ιστορία είναι ο οδηγός μας, ακριβώς το αντίθετο μάλλον θα συμβεί.

Το PPP είναι το πιο πρόσφατο σχέδιο μίας σειράς νεοφιλελεύθερων οικονομικών πολιτικών, που άρχισαν στο Μεξικό στα μέσα της δεκαετίας του '60 και στην Κεντρική Αμερική την δεκαετία του '80, η οποία έχει οδηγήσει σε αύξηση της φτώχειας, μείωση των μισθών και μαζική μετανάστευση προς τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η συντριπτική πλειοψηφία αυτής της μεταναστευτικής κίνησης εμφανίστηκε επειδή οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές μείωσαν τις οικονομικές ευκαιρίες για την εργατική τάξη και ανάγκασαν πολλούς campesinos (αγρότες) να εγκαταλείψουν τη γη τους.

Το Μεξικό είναι ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα. Τα επίπεδα φτώχειας και ακραίας ένδειας έχουν αυξηθεί εντυπωσιακά κατά τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων. Μετά την υπογραφή της NAFTA το 1994, το ποσοστό του πληθυσμού που ζει σε συνθήκες φτώχειας έχει αυξηθεί από 58,5% σε 79%. Μεταξύ του 1982 και του 1996, οι πραγματικές αμοιβές στο Μεξικό μειώθηκαν κατά 80%. Ενώ το νεοφιλελεύθερο μοντέλο δημιούργησε μερικές κακοπληρωμένες θέσεις εργασίας στα maquiladoras, σχεδόν δύο εκατομμύρια μεξικανοί έχουν χάσει τις δουλειές τους από το 1994. Από αυτούς, περίπου ένα εκατομμύριο προέρχονται από τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δεν μπορούν να ανταγωνιστούν αυτές του είδους Walmart, και περίπου άλλο ένα εκατομμύριο αφορά μικρούς και μεσαίους αγρότες που δεν μπορούν να ανταγωνιστούν το σιτάρι που επιδοτείται από τις ΗΠΑ. Αυτές οι στατιστικές δείχνουν την πραγματικότητα που βρίσκεται πίσω από την μαζική μετανάστευση. Το νεοφιλελεύθερο μοντέλο καταστρέφει τις οικονομικές ευκαιρίες για την εργατική τάξη, αναγκάζοντάς την να μεταναστεύσει προς τον Βορρά.

Το PPP υπόσχεται μία από τα ίδια. Στο πλαίσιο του σχεδίου, οι campesinos θα αναγκαστούν να εγκαταλείψουν τα εδάφη τους για την ανάπτυξη διαδρόμων μεταφορών, εργοστασίων και εξαγωγικής γεωργίας· οι υδάτινοι πόροι θα εκτραπούν για τη διεθνή κατανάλωση· δάση και οικοσυστήματα πλούσια σε βιοποικιλότητα θα θεριστούν και θα καταστραφούν. Τελικά, ο γηγενής πληθυσμός θα αναγκαστεί να ψάξει για δουλειά στα αστικά κέντρα. Είναι η ίδια νεοφιλελεύθερη ιστορία ξανά και ξανά.

Αναγνωρίζοντας σιωπηρά την αυξανόμενη μετανάστευση, ο μεξικανός Πρόεδρος Vicente Fox αυξάνει τη στρατιωτική ασφάλεια στο νότιο Μεξικό σε μια προσπάθεια να κλείσουν τα νότια σύνορα για τους μετανάστες από την Κεντρική Αμερική. Πρόσφατα, ο Fox ανήγγειλε το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης των Βόρειων Συνόρων, το οποίο περιλαμβάνει μέτρα ασφάλειας που θα προσπαθήσουν να σφραγίσουν και τα βόρεια σύνορα.

Στρατιωτικοποίηση: Δεχτείτε το PPP, ειδάλλως...

από τους συντάκτες

Η στρατιωτική ενίσχυση των ΗΠΑ στην Κεντρική Αμερική έχει χρησιμοποιηθεί ιστορικά ως μέσο για να προστατευθούν οι επενδύσεις και τα γεωπολιτικά συμφέροντα τους συντρίβοντας με άγριο τρόπο τον τοπικό ακτιβισμό, όπως βεβαιώνεται από τους εμφύλιους πολέμους στη Γουατεμάλα, το Ελ Σαλβαδόρ και τη Νικαράγουα καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του '80.

Οι πρόσφατες αυξήσεις της στρατιωτικής δραστηριότητας στην περιοχή έχουν οδηγήσει τους τοπικούς υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο συμπέρασμα ότι παρόμοιες ενέργειες θα μπορούσαν να ληφθούν και ενάντια σε εκείνους που αντιτάσσονται στο PPP. Δύο πρόσφατα μέτωπα συνδέονται με την στρατιωτική ενίσχυση των ΗΠΑ: το Σχέδιο Nuevos Horizontes, σύμφωνα με το οποίο αμερικανικά στρατεύματα τοποθετούνται στη Νικαράγουα, τη Γουατεμάλα και άλλες χώρες της Κεντρικής Αμερικής υποτίθεται για ανθρωπιστικούς λόγους και το σχέδιο Sur, ένα αντιμεταναστευτικό πρόγραμμα που επιβάλλεται κατά μήκος των συνόρων της Γουατεμάλας - Μεξικού. Η στρατιωτική παρουσία στη Chiapas, σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, αυξάνεται, με τα μεξικάνικα στρατεύματα (οπλισμένα με αμερικάνικα όπλα) να απειλούν να μετατοπίσουν κοινότητες ιθαγενών κοντά στην περιβαλλοντικά προστατευόμενη περιοχή Montes Azules Biosphere Reserve.

Επίσης ανησυχία προκαλούν οι αναφορές για εγκατάσταση αμερικανικών στρατευμάτων κατά μήκος των προτεινόμενων διαδρομών "ξηρών καναλιών" ("Dry canal") στη Νικαράγουα, καθώς επίσης και τα νέα εκπαιδευτικά προγράμματα για τους στρατιωτικούς αξιωματικούς της Νικαράγουα στη, πασίγνωστη, με έδρα τις ΗΠΑ, Σχολή της Αμερικής (τώρα ονομάζεται Western Hemisphere Institute for Security Cooperation), τη σχολή που σπούδασαν οι περισσότερο βάνουσοι λατινοαμερικάνοι στρατηγοί. Κάποιοι φοβούνται ότι οι στρατιωτικές δυνάμεις που εκπαιδεύονται από τις ΗΠΑ για την καταστολή εξεγέρσεων θα χρησιμοποιηθούν ενάντια στους αντι-PPP ακτιβιστές σαν τμήμα του "πολέμου ενάντια στην Τρομοκρατία" του George Bush.

Οι αμερικάνικες εταιρίες έχουν επίσης και άλλα μέσα για να προστατεύσουν τις επενδύσεις τους. Ιδιωτικές δυνάμεις υπό την αμοιβή πολυεθνικών εταιριών έχουν χρησιμοποιηθεί πρόσφατα για να επιβάλουν τη σιωπή σε ιθαγενείς ακτιβιστές και στελέχη συνδικάτων σε μέρη όπως η Ονδούρα, το Περού και η Βολιβία. Παρατηρητές ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Γουατεμάλα έχουν αναφέρει ένα κύμα δολοφονιών που διαπράττονται από βαριά οπλισμένες ιδιωτικές δυνάμεις ασφάλειας οι οποίες φρουρούν τα φορτηγά και τις εγκαταστάσεις πολυεθνικών επιχειρήσεων όπως η Pepsi. Θα χρησιμοποιηθεί τέτοια βία για να εφαρμόσει το PPP;

Στόχος τους είναι να παραμένουν υπάκουοι οι εργοστασιακοί εργάτες.

Οι υποστηρικτές του PPP έχουν κρύψει με επιτυχία το γεγονός ότι έχει υπάρξει μια σειρά εκπληκτικών κοινωνικών οπισθοδρομήσεων εξαιτίας της συνεχιζόμενης παρουσίας της ζώνης maquiladora [στο βόρειο Μεξικό]. Αυτά τα προβλήματα είναι πιθανό να γίνουν σοβαρότερα σε μια περιοχή όπου το κοινωνικοπολιτιστικό πλαίσιο αποτελείται κυρίως από ιθαγενείς και αγρότες.

* Οι γυναίκες είναι η πλειοψηφία των εργαζομένων στα maquiladora, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων. Σε αυτήν την κεφαλαιοκρατική, πατριαρχική κοινωνία, η χειρωνακτική εργασία τους είναι φτηνότερη από αυτή των ανδρών. Οι γυναίκες και τα κορίτσια επίσης, υπομένουν τα υψηλότερα επίπεδα εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων των σεξουαλικών παρενοχλήσεων.

* Η παρουσία των maquiladoras αναπόφευκτα ενθαρρύνει τη μετανάστευση των τοπικών κοινοτήτων και των μικρών πόλεων προς τις ζώνες maquila. Ανύπαντρες γυναίκες και άνδρες αφήνουν πίσω τις οικογένειές τους, σπάζοντας τους οικογενειακούς τους δεσμούς και αποδυναμώνοντας τον κοινωνικό ιστό.

* Ο τρόπος παραγωγής στα maquilas - ουσιαστικά η υπερεξειδικευμένη εργασία που εκτελείται με απλούς και μονότονους ρυθμούς- παράγει ένα σύνδρομο ακραίας πλήξης μεταξύ των εργαζομένων το οποίο απαιτεί μια διασκέδαση: οινόπνευμα ή ναρκωτικά. Γι' αυτό το λόγο, τα μπαρ και οι οίκοι ανοχής, όπου οι εργαζόμενοι μπορούν να ξεδέσουν τα λίγα που κερδίζουν, πολλαπλασιάζονται.

* Σε αυτό το περιβάλλον της κοινωνικής αποσύνθεσης, τα περιστατικά του AIDS, της εγκληματικότητας και των βίαιων εγκλημάτων αυξάνεται εντυπωσιακά.

Τέλος, η ανάπτυξη [των εργοστασίων στο νότιο Μεξικό] η οποία ενθαρρύνεται από το PPP δεν θα προσελκύσει μόνο τους μεξικάνους ιθαγενείς και αγρότες αλλά και τους αδελφούς τους από την Κεντρική Αμερική, όπου η ένδεια είναι ακόμα μεγαλύτερη απ' ό,τι στο Μεξικό. Αυτό θα δημιουργήσει έναν μεγαλύτερο ανταγωνισμό για τις θέσεις εργασίας, ο οποίος θα δημιουργήσει στη συνέχεια μία προς τα κάτω πίεση στους μισθούς, και μπορεί τελικά να ενθαρρύνει την εχθρική και ξενόφοβη στάση απέναντι στους "ξένους μετανάστες που έρχονται να μας κλέψουν τις δουλειές", ένας παράγοντας που θα εμποδίσει την ενότητά τους ως μία εκμεταλλευόμενη εργατική τάξη.

Διασκευασμένο μετά από άδεια από μια ανάλυση του
La Coordinadora Regional de Los Altos de Chiapas
de La Sociedad Civil en Resistencia, Μεξικό.

Η τοξική κληρονομιά των Maquiladoras

Adrian Boutureira

Committee for Indigenous Solidarity, ΗΠΑ

Οι υπερασπιστές του PPP υποστηρίζουν ότι ο πρωταρχικός του σκοπός είναι να αυξήσει την ποιότητα ζωής των 64 εκατομμυρίων κατοίκων της περιοχής. Το κύριο μέσο για την εκπλήρωση αυτού του στόχου είναι η παροχή πρόσθετων χαμηλόμισθων θέσεων εργασίας στην κατασκευή και επέκταση της βιομηχανίας των maquiladora από το βόρειο ως το νότιο Μεξικό και σε ολόκληρη την Κεντρική Αμερική.

Παρόλες τις αξιώσεις των υπερασπιστών του PPP ότι η επέκταση της βιομηχανίας των maquiladora θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων, η "εμπειρία" τριάντα επτά χρόνων λειτουργίας των maquiladora στο βόρειο Μεξικό έχουν αποδείξει το αντίθετο. Τα Maquiladoras στο βόρειο Μεξικό έχουν αφήσει μια τρομακτική κληρονομιά ακτινοβολούντων, πράσινων, μολυσμένων υδάτων, που στερούνται ζωής. Οι τοξίνες που προέρχονται από τις εγκαταστάσεις των maquiladora έχουν σαν αποτέλεσμα την γέννηση παιδιών χωρίς εγκέφαλο, αυξανόμενα ποσοστά καρκίνου, αποδιοργάνωση των αναπαραγωγικών συστημάτων και αύξηση των αναπνευστικών ασθενειών. Αυτό είναι το άμεσο και αναπόφευκτο αποτέλεσμα της μεγάλης συγκέντρωσης βιομηχανικών εγκαταστάσεων που παράγουν και / ή χρησιμοποιούν ιδιαίτερα τοξικές ουσίες χωρίς κανέναν είδους κανονισμό, υπευθυνότητα, ή ποινική ρήτρα, κοντά σε πληθυσμιακά κέντρα.

Η ποικιλία των τοξινών στις οποίες οι εργάτες των εγκαταστάσεων εκτίθενται - καθώς κινούνται από δουλειά σε δουλειά και από βιομηχανία σε βιομηχανία χωρίς ελέγχους ασφάλειας και εκπαίδευση - μπορούν να προκαλέσουν μια τέτοια ευρύτητα συμπτωμάτων έτσι ώστε μπορούμε εύκολα να αναφερθούμε στην ύπαρξη ενός συνδρόμου "Maquiladora". Μια μελέτη του 1998 στο American Journal of Industrial Medicine ανέφερε ότι το 41% των εργαζόμενων στα maquiladora που εξετάστηκαν, δήλωσαν ότι η κανονική εργάσιμη μέρα τους περιλαμβάνει τακτικά την διαχείριση χημικών ουσιών. Αυτοί οι εργαζόμενοι είχαν συχνά προβλήματα με πονοκέφαλους, κούραση, κατάθλιψη, θωρακικούς πόνους, αϋπνίες, απώλειες μνήμης, στομαχικές ασθένειες, ίλιγγο, και έλλειψη αισθήσεων στα άκρα τους.

Τα επικίνδυνα υλικά που χρησιμοποιούνται από τα συνδεόμενα με τις βιομηχανίες ύφανσης, αυτοματισμού, χημικών, και ηλεκτρονικών εξαρτημάτων maquiladoras, περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα διαλυτών,

Γουατεμάλα το Μάρτιο του 2002. Αυτή η πρωτοβουλία έφερε κοντά 300 ανθρώπους από όλη την περιοχή, για να μοιραστούν εμπειρίες και να αλληλοϋποστηρίξουν τους αγώνες τους.

Οι κοινότητες συχνά κάνουν συμβιβασμούς λόγω της ελλιπούς πληροφόρησης που λαμβάνουν για τέτοια σχέδια, και εκείνοι που παραβρέθηκαν στο φόρουμ είπαν ότι αποκλείονται συστηματικά από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ο Cristobal Gonzales, αντιπρόσωπος των ιθαγενών Lenca από την Ονδούρα, επέκρινε τη μυστικότητα που περιβάλλει τη σχεδιαζόμενη διαδικασία για το φράγμα El Tigre, ένα διμερές σχέδιο της Ονδούρας και του Ελ Σαλβαδόρ.

"Ανακαλύψαμε ότι αυτό το πρόγραμμα θα επηρέαζε περισσότερους από 40.000 ανθρώπους που θα έπρεπε να εγκαταλείψουν τη γη τους και τους τάφους των προγόνων τους", είπε. "Αυτό το σχέδιο δεν θα ωφελούσε τις κοινότητες Lenca - αντίθετα, θα μας σκότωνε επειδή για τον λαό Lenca ζωή χωρίς γη δεν είναι ζωή. Η κοινότητά μας περιλαμβάνει το δάσος, τη γη, τα ζώα και τους ανθρώπους. Αν ένα από αυτά τα στοιχεία χαθεί, η αρμονία θα σπάσει."

Μερικές κοινότητες που έχουν επηρεαστεί από τα φράγματα και αντιπροσωπεύονται στο φόρουμ ζητούν ακόμα αποζημίωση και αποκατάσταση για τη ζημιά που έχουν υποστεί. Ίσως η πιο γνωστή περίπτωση είναι αυτή της κοινότητας Rio Negro που επηρεάστηκε από το φράγμα Χίχοου στη Γουατεμάλα, στις αρχές της δεκαετίας του '80, το οποίο κατασκευάστηκε με δάνεια της IDB και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Ο Carlos Chen έχασε την οικογένειά του όταν οι ένοπλες δυνάμεις της Γουατεμάλας κατάσφαξαν τους χωρικούς στο Rio Negro το 1982, αφήνοντας 400 νεκρούς. Στο φόρουμ, ο Carlos υπενθύμισε στους συμμετέχοντες αυτήν την βίβη ιστορία: "Είπαν ότι το σχέδιο αντιπροσωπεύει την ανάπτυξη, αλλά δεν ήταν ανάπτυξη για εμάς, τους φτωχούς ανθρώπους, αλλά για τους υπεύθυνους ανάπτυξης. Και όταν μιλήσαμε για τα δικαιώματά μας, μας μακέλεψαν. Θέλουμε να ξέρουμε γιατί η Παγκόσμια Τράπεζα και η IDB χρηματοδότησαν ένα σχέδιο κατά τη διάρκεια ενός στρατιωτικού καθεστώτος που μας προκάλεσε τόση ζημιά."

Η βία που συνδέεται με τα φράγματα συνεχίζεται και σήμερα. Ο Jacobo Martinez, που ζει στο San Miguel, στο Ελ Σαλβαδόρ, είπε στους συμμετέχοντες του φόρουμ για την προσπάθεια δολοφονίας του στις αρχές του χρόνου επειδή καθοδηγούσε την αντίθεση της κοινότητάς του στο φράγμα El Chararral στον ποταμό Torola. "Είμαστε ολοκληρωτικά ενάντια σε αυτό το σχέδιο επειδή μας απειλεί με υποχρεωτική μετεγκατάσταση, πολιτιστική καταστροφή, περιβαλλοντικές επιδράσεις και απώλεια των πηγών εισοδήματός μας."

Οι εκπρόσωποι του φόρουμ συμφώνησαν να οργανωθούν τοπικά και περιφερειακά, ειδικά ενάντια στην IDB να μοιραστούν πληροφορίες σχετικά με τα επερχόμενα σχέδια και να εγκαλέσουν ως υπεύθυνους για τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις που έχουν τα δάνειά τους στις τοπικές κοινότητες, τους χρηματοδότες των σχεδίων. Καθώς οι αρχιτέκτονες του PPP σχεδιάζουν να ενοποιήσουν την Μεσοαμερική στην υπηρεσία των επιχειρήσεων, συναντήσεις όπως αυτή στη Γουατεμάλα δίνουν την ελπίδα για μια ανθρωποκεντρική ανάπτυξη που δεν πνίγει τις κοινότητες και τα οικοσυστήματα για χάρη του κέρδους.

Νικαράγουα

Ξένοι επενδυτές αναπτύσσουν ένα υπερπρόγραμμα κόστους 450 εκατομμυρίων δολαρίων, το οποίο περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός αγωγού πετρελαίου μέσω του οποίου 480 εκατομμύρια βαρέλια αργού πετρελαίου από τη Βενεζουέλα θα ρέουν καθημερινά από το Monkey Point (που βρίσκεται στην ιθαγενική γη της ατλαντική ακτής) ως στο Corinto στη δύση και θα στέλνονται στις ΗΠΑ με τάνκερ. Ένας τέτοιος αγωγός θα οδηγούσε σε λίγα, ενδεχομένως, μακροπρόθεσμα οικονομικά οφέλη για τον πληθυσμό της Νικαράγουας. Παρόλ' αυτά, οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από την κατασκευή του αγωγού θα είναι μεγάλες.

Μεξικό

Είναι ευρέως αναγνωρισμένο ότι η Chiapas έχει τεράστια αποθέματα πετρελαίου - από κάποιους εκτιμούνται στα 3,7 δισεκατομμύρια βαρέλια. Πολλά από αυτά τα πετρελαϊκά αποθέματα βρίσκονται κοντά ή ακριβώς κάτω από τις κοινότητες των Zapatistas και τους αυτόνομους δήμους. Υπάρχουν φόβοι ότι ο μεξικάνικος στρατός θα αυξήσει σύντομα τις προσπάθειές του να εξαναγκάσει τις ιθαγενικές κοινότητες να εγκαταλείψουν τα εδάφη τους προς όφελος των πετρελαϊκών εταιριών.

Φράζοντας το μέλλον:

Οι κοινότητες μιλούν ενάντια στα φράγματα

Monti Aguirre

International Rivers Network (IRN), ΗΠΑ

Όπως η βιομηχανική ανάπτυξη αυξάνεται στα πλαίσια του PPP, έτσι θα γίνει και με την απαίτηση για ηλεκτρισμό. Σύμφωνα με την IDB μόνο 8% του υδροηλεκτρικού δυναμικού της Κεντρικής Αμερικής έχει αντληθεί. Για να τραφεί ο μηχανισμός της "οικονομικής ανάπτυξης", νέα υδροηλεκτρικά φράγματα σχεδιάζονται.

Ο εφοδιασμός των επιχειρήσεων με αυτή τη νέα ηλεκτρική ενέργεια θα γίνει με ένα φοβερό κόστος για τους ανθρώπους και το περιβάλλον της Μεσοαμερικής. Ένα παράδειγμα είναι το υδροηλεκτρικό σχέδιο Boca del Cerro, ένα κοινό σχέδιο Μεξικού και Γουατεμάλα στον ποταμό Usumacinta. Οι αρμόδιοι σχεδιασμού δεν έχουν οριστικοποιήσει τα σχέδια, ούτε τα έδωσαν στη δημοσιότητα, αλλά οι κοινότητες του Usumacinta φοβούνται ότι το σχέδιο για το φράγμα (ένα από 4 προτεινόμενα σε αυτό το ποτάμι από το PPP) θα πλημμύριζε μέχρι και το ένα τρίτο της περιοχής EL Peten, βλάπτοντας περιοχές μεγάλης βιοποικιλότητας και καταστρέφοντας αρχαιολογικές τοποθεσίες.

Αντιδρώντας στην απειλή της αυξανόμενης κατασκευής φραγμάτων υπό το PPP, ακτιβιστές και οι άνθρωποι που θίγονται από αυτά οργάνωσαν μια διάσκεψη στη

όξινων και αλκαλικών ουσιών και άλλων βαρέων μετάλλων. Τα maquiladoras παράγουν τεράστια επίπεδα τοξικών αποβλήτων, αλλά υπάρχουν λίγα στοιχεία όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο αυτά τα απόβλητα αποβάλλονται εξαιτίας των ισχυρών ρυθμιστικών νόμων και της ανεπαρκούς επιβολής τους. Το πρόβλημα, από μια σκοπιά καθαρά περιβαλλοντικής υγείας, είναι οξύτερο όσον αφορά στο νερό, το υδρευτικό σύστημα και τα συστήματα επεξεργασίας των υδατικών αποβλήτων. Τα εργοστάσια αποβάλλουν απόβλητα που περιέχουν ουσίες, όπως το αρσενικό και ο μόλυβδος, απευθείας στο ήδη επιβαρημένο αποχετευτικό σύστημα, τα οποία παραλαμβάνονται μετέπειτα από τα συστήματα κατεργασίας ύδατος όπου αναμιγνύονται με τα αστικά λύματα. Συχνά σχεδιασμένα για να επεξεργαστούν μόνο τα αστικά λύματα και ελλείπει οποιουδήποτε βιομηχανικού προγράμματος προεπεξεργασίας, αυτές οι δημοτικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβάλλουν έπειτα το μολυσμένο νερό απευθείας στον ωκεανό, στους κολπίσκους, ή στους ποταμούς. Ο αντίκτυπος στα ψάρια και την άγρια φύση καθώς αυτοί οι μολυσματικοί παράγοντες εισάγονται την τροφική αλυσίδα είναι καταστρεπτικός, και η κατάσταση προβλέπεται να χειροτερέψει όσο αυτό θα συμβαίνει σε πιο ευαίσθητα και με μεγαλύτερη βιοποικιλότητα περιβάλλοντα.

Όλες οι χώρες στο πλαίσιο του PPP στερούνται τους οικονομικούς πόρους που απαιτούνται για την εφαρμογή ισχυρών περιβαλλοντικών προγραμμάτων έτσι ώστε να αποκατασταθούν οι παράνομες περιοχές διάθεσης των αποβλήτων, ή για να εφαρμοστούν οι κατάλληλες πολιτικές έκτακτης ανάγκης όταν χρειαστεί. Καμία από αυτές τις χώρες δεν διαθέτει έναν κατάλογο επιβλαβών αποβλήτων και νόμους που απαιτούν από τις βιομηχανίες να κοινοποιούν βασικά περιβαλλοντικά δεδομένα όσον αφορά τις διαδικασίες που ακολουθούν. Δεν υπάρχει κανένας νόμος που να απαιτεί από τους υπεύθυνους για την παραγωγή αποβλήτων να πληρώσουν για την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημιάς. Ποιος θα αποκαταστήσει την μόλυνση και με ποια χρήματα; Οι υπερασπιστές του PPP, με ανησυχιακό τρόπο, δεν προσφέρουν καμία απάντηση.

PPPετρέλαιο:

Τα μεγάλα πετρελαιοικά συμφέροντα ακονίζουν τα νύχια τους

Sarah Aird, NISGUA &

Adrian Boutoureira, Committee for Indigenous Solidarity (CIS), ΗΠΑ

Μπροστά στη χρόνια πολιτική αβεβαιότητα στην Μέση Ανατολή, τα αμερικάνικα στρατηγικά πετρελαιοικά συμφέροντα επιδιώκουν εδώ και χρόνια να εγκαταστήσουν ένα πιο αξιόπιστο και στρατιωτικά υπερασπίσιμο κέντρο ανεφοδιασμού πετρελαίου πιο κοντά στην περιοχή τους. Μια πρόσφατη βασική στρατηγική είναι η δημιουργία ενός ηπειρωτικού ενεργειακού πετρελαιοικού μπλοκ μέσα στην περιοχή της FTAA, το οποίο να περιλαμβάνει το PPP και τις πρωτοβουλίες του σχεδίου Κολομβία. Μια αύξηση στις επενδύσεις των εταιριών για την ανάπτυξη - όπως προτείνεται στο PPP - σχεδόν αμέσως θα αυξήσει την μεταφορά και τη διαθεσιμότητα πετρελαίου για τις ΗΠΑ, τόσο από την περιοχή του PPP όσο και από την πλούσια σε πετρέλαιο Βενεζουέλα.

Προς το παρόν οι ΗΠΑ χρησιμοποιούν 19,5 εκατομμύρια βαρέλια αργού πετρελαίου ημερησίως. Το 60% από αυτά προέρχεται από εισαγωγές, δηλαδή περίπου 11,5 εκατομμύριο βαρέλια. Από αυτήν την ποσότητα, κατά προσέγγιση 1,4 εκατομμύρια βαρέλια προέρχονται από το Μεξικό, και άλλα 1,5 εκατομμύρια από τη Βενεζουέλα. Οι τρεις σημαντικότερες σε παραγωγή πετρελαίου μεξικάνικες πολιτείες - Chiapas, Campeche και Tabasco - ανήκουν όλες στην περιοχή του PPP, ενώ οι χώρες που ανήκουν στο PPP - η Γουατεμάλα, η Νικαράγουα και η Κόστα Ρίκα - είναι επίσης στόχοι για νέα πετρελαιοικά προγράμματα.

Οι επιπτώσεις της έρευνας για πετρέλαιο

Όπως απεικονίζεται στα παρακάτω παραδείγματα, οι πρόσφατες πετρελαιοικές δραστηριότητες στην περιοχή είχαν μια καταστρεπτική επίδραση στην άγρια φύση και τις τοπικές κοινότητες. Σύμφωνα με το PPP, αυτά τα προβλήματα προβλέπεται μόνο να χειροτερέψουν.

Καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του '90, η αμερικανικών συμφερόντων πετρελαιοική επιχείρηση Basic Resources άντλησε πετρέλαιο μέσα στην περιβαλλοντικά προστατευόμενη περιοχή Guatemalan Maya Biosphere Reserve. Η Παγκόσμια Τράπεζα - μέσω του International Finance Corporation (IFC) - έδωσε δύο ξεχωριστά δάνεια ύψους άνω των 20 εκατομμυρίων δολαρίων στην Basic Resources τα οποία, και τα δύο, αποτελούσαν άμεση παραβίαση των κανονισμών της Παγκόσμιας Τράπεζας οι οποίοι απαιτούν μια λεπτομερή αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μίας τέτοιας άντλησης.

Χρόνια έρευνας για πετρέλαιο από την Basic στην περιβαλλοντικά προστατευόμενη περιοχή Guatemalan Maya Biosphere Reserve οδήγησαν στην αποψίλωση τεράστιων ζωνών του - προηγούμενα άθικτου - τροπικού δάσους για την κατασκευή δρόμων· δημιουργία χημικής λάσπης και δηλητηριωδών αερίων· μόλυνση των υδάτων, του εδάφους και του αέρα· ανθρώπινη αποίκηση της προστατευόμενης ζώνης και περιβαλλοντική και κοινωνική υποβάθμιση.

Επιπλέον, στο Μεξικό μεταξύ του Μαΐου του 1999 και του Ιουλίου του 2000, υπήρξαν εννέα σοβαρά ατυχήματα από την PEMEX (η μεξικάνικη εθνική επιχείρηση πετρελαίου) στις εγκαταστάσεις πετρελαίου. Ήδη το 1998, περισσότερες από δύο χιλιάδες οικογένειες ψαράδων στην Οαχaca είχαν χάσει τους πόρους επιβίωσής τους ως αποτέλεσμα της ρύπανσης του ποταμού Coatzacoalcos.

Απειλές για την περιβαλλοντική και ανθρώπινη υγεία

Το αργό πετρέλαιο μπορεί να είναι η τοξικότερη ένωση στον πλανήτη. Οι πολυαρωματικοί υδρογονάνθρακες και τα βαριά μέταλλα, που εμφανίζονται φυσικά στο πετρέλαιο και τα πετρελαιοειδή, προκαλούν καταστρεπτικά προβλήματα για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Στους ανθρώπους, αυτές οι ενώσεις προκαλούν διάφορες δερματολογικές και γαστρεντερικές επιπλοκές, καρκίνο, διατάραξη του νευρικού συστήματος, αποδυνάμωση του ανοσοποιητικού συστήματος, χρόνια πνευμονολογικά προβλήματα, προβλήματα σε γεννήσεις και ανώμαλη κυτταρική ανάπτυξη. Οικολογικά, η πετρελαιοική μόλυνση έχει τις πιο καταστρεπτικές επιπτώσεις της στην υδρόβια ζωή, καθώς εισέρχεται στην αρχή της τροφικής αλυσίδας επηρεάζοντας τους πρωτόγονους υδάτινους οργανισμούς και μεταφέρονται με κάθε τρόπο στο επόμενο σκαλί της, τα θηλαστικά, τα μη-υδρόβια πουλιά και τους ανθρώπους.

Πού είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν έρευνες για πετρέλαιο σύμφωνα με το PPP;

Γουατεμάλα

Η μόνη χώρα της Κεντρικής Αμερικής που παράγει αυτή τη στιγμή πετρέλαιο είναι η Γουατεμάλα. Η Γουατεμάλα βρίσκεται στη μέση της αμερικανικής μεριάς της ζώνης Tethyan, μια αρχαία γεωλογική ζώνη που περιέχει το 75% των παγκόσμια αποδεδειγμένων αποθεμάτων πετρελαίου. Κανένα από τα αποθέματα πετρελαίου που βρίσκονται στη Γουατεμάλα δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως. Ωστόσο, τουλάχιστον δύο επιχειρήσεις - η WesPac Technologies Corp και η Tradestar Corporation - υπολογίζουν ότι υπάρχουν τουλάχιστον ένα δισεκατομμύριο βαρέλια πετρελαίου σε 300.000 acres εκχωρήσεων στο Petin, τη βορειότερη επαρχία της Γουατεμάλα. Εάν το PPP προχωρήσει, η έρευνα για πετρέλαιο πιθανότατα θα αυξηθεί εντυπωσιακά.

Κόστα Ρίκα

Οι προκαταρκτικές μελέτες από την Harken Energy Corporation υπόσχονται, σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, αρκετά επιτυχημένα αποτελέσματα έτσι ώστε η Τέξανικών συμφερόντων επιχείρηση θέλει να τρυπήσει για πετρέλαιο στις Καραϊβικές ακτές της Κόστα Ρίκα. Οι περιβαλλοντολόγοι υποστηρίζουν πως οποιοδήποτε πετρελαιοικό ατύχημα σε αυτήν την περιοχή θα μπορούσε να είναι ένα θανατηφόρο χτύπημα για διάφορους υπο εξαφάνιση πληθυσμούς χελωνών που μεταναστεύουν και κάνουν τις φωλιές τους κατά μήκος αυτών των ακτών.